

Bruxelles, 20.7.2017
COM(2017) 383 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Combaterea fraudei
Raportul anual pe 2016**

{ SWD(2017) 266 final}
{ SWD(2017) 267 final}
{ SWD(2017) 268 final}
{ SWD(2017) 269 final}
{ SWD(2017) 270 final}

CUPRINS

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Combaterea fraudei Raportul anual pe 2016

REZUMAT	5
1. INTRODUCERE	8
2. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ ORIZONTALE.....	8
2.1. Inițiative în materie de politici din partea instituțiilor UE.....	8
2.1.1. Propunerea de directivă privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal	8
2.1.2. Propunere de instituire a unui Parchet European (EPPO).....	9
2.1.3. Evaluarea Regulamentului (CE, Euratom) nr. 883/2013	9
2.1.4. Combaterea corupției în UE	9
2.1.5. Propunerea Comisiei de revizuire a Regulamentului financiar și a anumitor norme financiare sectoriale (Omnibus)	10
2.1.6. Cooperarea internațională	10
2.1.7. Strategia antifraudă a Comisiei (SAFC).....	10
2.1.8. Punerea în aplicare a programului Hercule	11
2.2. Măsuri luate de statele membre	12
2.2.1. Rezumat.....	12
2.2.1.1. Strategiile naționale antifraudă (SNAF).....	12
2.2.1.2. Serviciile de coordonare antifraudă (AFCOS)	13
2.2.1.3. Achizițiile publice	13
2.2.1.4. Altele	13
2.2.2. Punerea în aplicare a recomandărilor din 2015	13
2.3. Sinteza datelor statistice referitoare la neregulile și fraudele detectate.....	15
2.3.1. Nereguli frauduloase detectate	15
2.3.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate	17
3. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ — VENITURI.....	18
3.1. Măsuri antifraudă pentru partea de venituri luate de instituțiile UE.....	18
3.1.1. Asistență administrativă reciprocă (AAR) — Regulamentul (CE) nr. 515/97	18
3.1.1.1. Evoluții legislative.....	18
3.1.1.2. Punerea în aplicare a articolului 43b din Regulamentul nr. 515/97	18
3.1.1.3. Sistemul de informații antifraudă (AFIS).....	19
3.1.1.4. Operațiuni vamale comune (OVC)	20
3.1.2. Asistență reciprocă și dispoziții antifraudă în cadrul acordurilor internaționale.....	21
3.1.3. Combaterea comerțului ilicit cu produse din tutun	22
3.1.4. Combaterea fraudei în materie de TVA	22
3.2. Măsuri antifraudă luate de statele membre pentru partea de venituri	22

3.3. Statistici privind fraudele și neregulile detectate pentru partea de venituri	23
3.3.1. Nereguli de natură frauduloasă detectate	23
3.3.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate	23
3.3.3. Rezultatele Oficiului European de Luptă Antifraudă.....	24
4. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ SECTORIALE — CHELTUIELI.....	24
4.1. Agricultură — politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale.....	24
4.1.1. Agricultură — Măsuri antifraudă luate de statele membre	24
4.1.2. Agricultură — Statistici privind neregulile și a fraudele detectate	24
4.1.2.1. Nereguli frauduloase detectate	24
4.1.2.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate	25
4.1.2.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă	25
4.2. Politica de coeziune și pescuitul — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale.....	25
4.2.1. Politica de coeziune și pescuitul — Măsuri antifraudă luate de statele membre	25
4.2.2. Politica de coeziune și pescuitul — Statistici privind neregulile și fraudele detectate	26
4.2.2.1. Nereguli frauduloase detectate	26
4.2.2.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate	27
4.2.2.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă	27
4.3. Gestiunea indirectă (preaderare) — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale.....	27
4.3.1. Gestiunea indirectă (preaderare) — Statistici privind neregulile și fraudele detectate	27
4.3.2. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă	27
4.4. Gestiune directă — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale.....	28
4.4.1. Gestiune directă — Statistici privind neregulile și fraudele detectate	28
4.4.1.1. Nereguli frauduloase detectate	28
4.4.1.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate	28
4.4.1.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă	28
5. RECUPERARE ȘI ALTE MĂSURI PREVENTIVE ȘI CORECTIVE	28
6. COOPERAREA CU STATELE MEMBRE.....	28
7. SISTEMUL DE DETECTARE TIMPURIE ȘI DE EXCLUDERE (EDES).....	29
8. ACȚIUNI SUBSECVENTE REZOLUȚIEI PARLAMENTULUI EUROPEAN REFERITOARE LA PROTEJAREA INTERESELOR FINANCIARE ALE UE – COMBATAREA FRAUDEI – RAPORTUL ANUAL PE 2015.....	30
9. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	32
9.1. Venituri	33

9.2.	Cheltuieli	34
9.3.	Anii următori	35
	ANEXA 1 – NEREGULI RAPORTATE CA FIIND FRAUDULOASE ÎN 2016	37
	ANEXA 2 – NEREGULI RAPORTATE CA FIIND NEFRAUDULOASE ÎN 2016.....	38

REZUMAT

Raportul anual pe 2016 privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene („raportul PIF”) este prezentat de Comisie în cooperare cu statele membre în temeiul articolului 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Raportul vizează măsurile adoptate de Comisie și de statele membre în ceea ce privește combaterea fraudei și prezintă rezultatele acestora. Tratatul prevede o cooperare strânsă și constantă între statele membre și Comisie și permite adoptarea unor măsuri specifice pentru a oferi o protecție echivalentă și eficace a intereselor financiare ale UE. Comisia și statele membre protejează interesele financiare ale UE împotriva cheltuielilor necuvenite sau neconforme și împotriva sustragerii de la plata taxelor vamale și a altor taxe, în principal prin

- (a) acțiuni preventive;
- (b) activități de investigare;
- (c) mecanisme corective;
- (d) măsuri represive.

În cazul în care o analiză a acestor informații identifică probleme sau riscuri, se formulează recomandări pentru a soluționa aceste probleme.

Măsuri antifraudă la nivelul UE

În 2016, s-au luat numeroase măsuri de îmbunătățire a cadrului juridic și administrativ în vederea protejării intereselor financiare ale UE:

- Consiliul, Parlamentul European și Comisia au ajuns la un acord politic cu privire la o propunere de directivă privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal;
- în absența uneiunanimități cu privire la instituirea unui Parchet European (EPPO), un număr mare de state membre au decis, la începutul anului 2017, să continue în acest sens în cadrul unei cooperări consolidate;
- Comisia a lansat o evaluare referitoare la aplicarea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF);
- rețeaua anticorupție formată din Parteneri Europeni împotriva Corupției (EPAC)/Rețeaua de puncte de contact de combatere a corupției (EACN) a adoptat Declarația de la Riga, care vizează consolidarea luptei împotriva corupției;
- șaisprezece departamente ale Comisiei și-au actualizat strategia antifraudă;
- OLAF a negociat cu succes includerea unor dispoziții antifraudă în acordurile internaționale ale UE;
- programul de finanțare Hercule III contribuie la consolidarea capacității operaționale și administrative a autorităților vamale din statele membre și a altor autorități.

În ceea ce privește partea de cheltuieli a bugetului UE, în 2016 s-au înregistrat progrese semnificative cu privire la protejarea în continuare a intereselor financiare ale Uniunii Europene:

- sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES) destinat protejării intereselor financiare ale UE se aplică de la 1 ianuarie 2016;

- Comisia a propus revizuirea Regulamentului financiar și a normelor financiare sectoriale specifice (prin Regulamentul „Omnibus”), cu scopul de a le face mai simple și mai flexibile;
- au fost elaborate documente de orientare importante în cadrul Comitetului consultativ pentru coordonarea în domeniul combaterii fraudei (COCOLAF).

În ceea ce privește partea de venituri a bugetului, măsurile adoptate în 2016 au protejat și mai mult interesele financiare ale UE:

- versiunea revizuită a Regulamentului nr. 515/97 privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal prevede crearea a două baze de date centralizate care să conțină informații privind circulația containerelor și mărfurile care intră, ies sau tranzitează UE;
- notificările de asistență reciprocă emise în urma operațiunilor vamale comune (OVC) desfășurate de OLAF au rămas o importantă sursă de informații pentru detectarea neregulilor în cadrul tranzacțiilor care implică anumite tipuri de mărfuri;
- combaterea comerțului ilicit cu produse din tutun a rămas o prioritate majoră pentru UE și statele membre;
- Comisia a adoptat un plan de acțiune privind TVA, *Către un spațiu unic pentru TVA în UE — Momentul deciziei*, care stabilește măsurile de combatere a decalajului în materie de TVA și de intensificare a luptei împotriva fraudei.

Măsuri antifraudă luate de statele membre

Statele membre au raportat adoptarea a 80 de măsuri importante de protejare a intereselor financiare ale UE și luptă împotriva fraudei. Statele membre au fost invitate să raporteze **maximum trei măsuri antifraudă**. Aceste măsuri, care vizează întregul ciclu antifraudă, se referă în principal la fondurile cu gestionare partajată și vizează următoarele domenii:

- achizițiile publice;
- criminalitatea organizată și corupția;
- conflictele de interese;
- Serviciul de coordonare antifraudă (AFCOS);
- definirea fraudei;
- strategia antifraudă;
- combaterea contrabandei;
- denunțatorii.

Până la sfârșitul anului 2016, nouă state membre adoptaseră o strategie națională antifraudă. Alte două state membre și-au adoptat strategiile la începutul anului 2017.

Achizițiile publice au constituit, de asemenea, subiectul multor măsuri adoptate, având în vedere că statele membre au trebuit să transpună directivele din 2014 în legislația națională până în aprilie 2016.

Statele membre au prezentat rapoarte cu privire la adoptarea măsurilor împotriva corupției și a criminalității organizate, precum și a altor măsuri orizontale care au vizat paradisurile fiscale, introducerea de instrumente electronice pentru procedurile penale, desfășurarea de acțiuni de formare în materie de fraudă, cât și sensibilizarea cu privire la fraudă.

În plus, majoritatea statelor membre au raportat cu privire la numărul și natura măsurilor luate pentru a da curs recomandărilor din 2015. Comisia încurajează toate statele membre să adopte recomandările din raportul din acest an în mod similar.

Detectarea și raportarea neregulilor de natură frauduloasă și nefrauduloasă care aduc atingere bugetului UE

În 2016, au fost raportate Comisiei **19 080 de nereguli (de natură frauduloasă și nefrauduloasă)**, implicând o sumă totală de aproximativ 2,97 miliarde EUR. Aproximativ 2,43 miliarde EUR privesc sectorul cheltuielilor din bugetul UE.

Numărul de nereguli detectate a scăzut cu 15 % în comparație cu 2015, iar valoarea financiară a acestora a scăzut cu 8 %.

În anul 2016, **1 410 nereguli au fost raportate ca fiind frauduloase**, implicând 391 de milioane EUR, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli.

Informațiile privind recuperările, corecțiile financiare și alte măsuri preventive și corective sunt incluse în raportul anual privind gestionarea și performanța, care, începând cu 2016, include fosta Comunicare anuală a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de Conturi Europeană privind protecția bugetului UE.

1. INTRODUCERE

În fiecare an, în conformitate cu articolul 325 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia, în cooperare cu statele membre, prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind măsurile adoptate pentru combaterea fraudei și a oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale UE.

Uniunea Europeană și statele membre au responsabilitatea comună de a proteja interesele financiare ale UE și de a combate fraudă. Autoritățile statelor membre gestionează aproximativ 74 % din cheltuielile UE și colectează resursele proprii tradiționale (RPT). Comisia supraveghează aceste două domenii, stabilește standarde și verifică respectarea acestora. Este esențial ca statele membre și Comisia să colaboreze îndeaproape pentru a garanta protejarea intereselor financiare ale UE în mod eficace. Unul dintre obiectivele principale ale prezentului raport este acela de a evalua această cooperare în anul 2016 și de a identifica modalități în care aceasta poate fi îmbunătățită.

Prezentul raport oferă un rezumat al măsurilor luate la nivelul UE și al statelor membre în 2016 pentru a combate fraudă. De asemenea, în raport se analizează principalele realizări ale organismelor naționale și europene în ceea ce privește detectarea și raportarea cazurilor de fraudă și a neregulilor asociate cheltuielilor și veniturilor UE. Sistemul de raportare a contribuit în mod semnificativ la protecția intereselor financiare ale UE și la combaterea fraudei.

Raportul este însoțit de cinci documente de lucru ale serviciilor Comisiei¹.

2. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ ORIZONTALE

2.1. Inițiative în materie de politici din partea instituțiilor UE

2.1.1. Propunerea de directivă privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal

După patru ani de negocieri, în 2016, Consiliul, Parlamentul European și Comisia au ajuns la un acord politic în cadrul unei întâlniri trilaterale care a avut loc la 30 noiembrie 2016. Se preconizează că așa-numita Directivă PIF va fi adoptată în 2017. Statele membre vor avea la dispoziție doi ani pentru a transpune directiva în dreptul național.

Directiva va consolida cadrul juridic existent prin armonizarea definițiilor infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii (fraudă, corupție, spălare de bani și deturnare de fonduri), precum și prin stabilirea sancțiunilor și a termenelor de prescripție pentru astfel de cazuri. Sunt incluse cazurile de fraudă transfrontalieră în materie de TVA pentru daune totale de cel puțin 10 milioane EUR.

¹ (i) Punerea în aplicare a articolului 325 de către statele membre în anul 2016;
(ii) Evaluarea statistică a neregulilor raportate pentru anul 2016 cu privire la resursele proprii, resursele naturale, politica de coeziune și asistența pentru preaderare;
(iii) Acțiuni subsecvente recomandărilor din raportul Comisiei privind protejarea intereselor financiare ale UE – Combaterea fraudei, 2015;
(iv) Sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES) — Grupul menționat la articolul 108 din Regulamentul financiar;
(v) Prezentare generală anuală conținând informații referitoare la rezultatele Programului Hercule III în anul 2016;

Directiva va înlocui Convenția din 1995 privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene și protocoalele acesteia (Convenția PIF)² pentru statele membre care au obligații în temeiul directivei³.

2.1.2. *Propunere de instituire a unui Parchet European (EPPO)*

Negocierile cu privire la propunerea Comisiei de regulament privind instituirea Parchetului European au continuat în 2016, sub președințiile neerlandeză și slovacă. În cadrul reuniunii Consiliului Justiție și Afaceri Interne din 8 decembrie 2016 s-a analizat textul integral al proiectului de regulament discutat în timpul președințiilor succesive. Majoritatea statelor membre au considerat că textul reprezintă o bază bună pentru continuarea lucrărilor și au sprijinit principiul instituirii EPPO.

Negocierile privind înființarea EPPO printr-o cooperare consolidată au continuat în 2017, având în vedere lipsa de unanimitate în Consiliu.

2.1.3. *Evaluarea Regulamentului (CE, Euratom) nr. 883/2013*

În 2016, Comisia a continuat evaluarea punerii în aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF). Evaluarea, prevăzută la articolul 19 din regulament, trebuie să fie prezentată Parlamentului European și Consiliului până la 2 octombrie 2017.

2.1.4. *Combaterea corupției în UE*

În 2016, combaterea corupției a rămas o prioritate a procesului de guvernanță economică al semestrului european. Mai multe state membre au primit recomandări de a lua măsuri pentru îmbunătățirea transparenței sau intensificarea eforturilor de combatere a corupției din administrația publică, din sistemul judiciar și din sectorul achizițiilor publice.

Comisia și-a continuat seria de ateliere în cadrul Programului UE de schimb de experiență în materie de anticorupție pentru experții statelor membre⁴. În 2016, au fost organizate trei ateliere pe teme cum ar fi corupția în domeniul achizițiilor publice la nivel local, imunitățile politice și corupția în sectorul privat.

OLAF și-a prezentat expertiza în cadrul mai multor forumuri europene și internaționale privind combaterea corupției, în special EPAC/EACN⁵. Această rețea, prezidată până în noiembrie 2016 de directorul general al OLAF, a adoptat „Declarația de la Riga” din noiembrie 2016⁶, prin care li se solicită factorilor de decizie europeni să intensifice lupta împotriva corupției.

² Actul Consiliului din 26 iulie 1995 de elaborare a Convenției privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene, JO C 316, 27.11.1995, p. 48.

³ Toate cele 28 de state membre, cu excepția Danemarcei și a Regatului Unit.

⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/experience-sharing-programme_en.

⁵ Parteneri europeni împotriva corupției (EPAC)/Rețeaua europeană de puncte de contact de combatere a corupției (EACN).

⁶ http://www.epac-eacn.org/images/EPAC_EACN_Riga_Declaration_2016_FINAL.pdf.

2.1.5. *Propunerea Comisiei de revizuire a Regulamentului financiar și a anumitor norme financiare sectoriale (Omnibus)*

În septembrie 2016, Comisia a propus, într-un act unic, o revizuire ambițioasă a normelor financiare generale, însoțită de modificări corespunzătoare ale normelor financiare sectoriale prevăzute în 15 acte legislative referitoare la programele multianuale⁷. În procesul de elaborare a unor norme financiare ale UE mai simple și mai flexibile, Comisia s-a asigurat că nu se aduce atingere bunei gestiuni financiare, care rămâne un obiectiv esențial. De asemenea, propunerea consolidează normele privind evitarea obligațiilor fiscale, care trebuie să fie respectate de partenerii de execuție ai UE și clarifică faptul că obligația de a evita conflictele de interese se aplică fără excepție tuturor modurilor de execuție a fondurilor UE (inclusiv la nivelul statelor membre). De asemenea, propunerea consolidează sistemele instituite pentru a proteja bugetul UE împotriva fraudei și a neregulilor financiare⁸. Aceasta simplifică normele financiare ale UE pentru a contribui la reducerea cheltuielilor și a timpului necesar execuției fondurilor UE în vederea reducerii numărului de erori. De asemenea, această propunere ar trebui să sporească impactul politicilor și rezultatele acestora pe teren.

2.1.6. *Cooperarea internațională*

Pentru a combate într-un mod mai eficient fraudă îndreptată împotriva bugetului UE dincolo de granițele UE, OLAF negociază, de asemenea, includerea unor dispoziții antifraudă în acordurile internaționale ale UE, cum ar fi acordurile de asociere și acordurile de parteneriat. În 2016, au fost incluse dispoziții antifraudă în acordul de parteneriat cuprinzător și consolidat între UE și Armenia. Negocierile privind includerea unor dispoziții antifraudă în Acordul de dialog politic și de cooperare dintre UE și Cuba au fost, de asemenea, finalizate, iar acordul a fost semnat la 11 martie 2016.

În vederea consolidării cooperării în materie de investigații dincolo de frontierele UE, în 2016, OLAF a încheiat șase acorduri de cooperare administrativă cu autorități partenere din țări terțe și cu organizații internaționale⁹.

2.1.7. *Strategia antifraudă a Comisiei (SAFC)*

Comisia are în vedere actualizarea strategiei SAFC adoptată la 24 iunie 2011¹⁰. Obiectivul SAFC este acela de a îmbunătăți prevenirea, detectarea și investigarea fraudelor și de a se asigura că atingerea unui nivel adecvat de sancționare, recuperare și descurajare reprezintă o prioritate pe agenda Comisiei.

În prezent, strategia a fost pusă în aplicare integral, ceea ce înseamnă că toate acțiunile au fost finalizate sau sunt în curs. Accentul este pus pe strategiile și planurile de acțiune sectoriale de combatere a fraudei în domeniile lor de politică specifice. Menținând această abordare, strategia actualizată ar accentua și mai mult încorporarea măsurilor antifraudă în sistemele de control intern ale Comisiei și în special raportarea cu privire la punerea în aplicare a măsurilor

⁷ COM(2016) 605, Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2012/2002, a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013, (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1308/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014, (UE) nr. 652/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziei nr. 541/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului.

⁸ Extinzând competența Comisiei de a acționa în ceea ce privește sistemul de detectare timpurie și de excludere în execuția directă și indirectă (a se vedea, de asemenea, punctul 7).

⁹ De exemplu, cu Biroul național anticorupție din Ucraina și cu autoritățile vamale din Belarus și Taiwan.

¹⁰ COM(2011) 376 final.

antifraudă. Se prevede ca versiunea actualizată a SAFC să includă un capitol specific privind resursele proprii tradiționale (RPT) ca o continuare a rezultatelor auditului din 2016 realizat de Serviciul de Audit Intern (IAS) al Comisiei cu privire la „Desfășurarea și coordonarea activităților antifraudă în domeniul resurselor proprii tradiționale (RPT)”.

Toate departamentele Comisiei (48 în total) au introdus strategii antifraudă (SAF) sectoriale pentru domeniul de politică aflat în responsabilitatea lor. Fiecare dintre aceste strategii trebuie să fie actualizată în mod periodic pentru a reflecta modificările survenite în mediul antifraudă.

Rețeaua de prevenire și detectare a fraudei (FPDNet) a Comisiei a aprobat metodologia actualizată pentru astfel de strategii. Aceasta a constat în continuarea integrării măsurilor antifraudă în programarea și planificarea strategică (PPS) și în ciclul de monitorizare - de la identificarea riscului de fraudă până la controlul și monitorizarea fraudei. Astfel, strategiile antifraudă fac parte integrantă din sistemul Comisiei de gestionare a riscurilor, fără ca aceasta să aducă atingere atenției speciale care trebuie acordată fraudei.

Cele 16 departamente ale Comisiei care și-au actualizat strategia în 2016 au raportat că au utilizat metodologia și orientările actualizate furnizate de OLAF pentru elaborarea strategiilor antifraudă ale direcțiilor generale.

Exemplu furnizat de EASME

În 2016, Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (EASME) a utilizat metodologia actualizată pentru a-și actualiza strategia antifraudă. Evaluarea riscului de fraudă de către agenție este în prezent integrată în cadrul procesului anual de evaluare a riscurilor. Principalele riscuri de fraudă cu care se confruntă EASME sunt cazurile de plagiat și de dublă finanțare, precum și cererile de decont majorate intenționat sau false. Aceste riscuri și acțiunile de atenuare a lor sunt monitorizate atent în cadrul procesului anual de gestionare a riscurilor.

EASME a adoptat măsuri de atenuare și a intensificat controalele acestor riscuri, ținând seama în același timp de principiul costurilor și al beneficiilor. Aceasta înseamnă că se aplică controale bazate pe risc și că proiectele cu risc ridicat sunt monitorizate mai atent.

Pentru anumite riscuri (de exemplu, de plagiat), EASME a participat la testarea unor instrumente pentru programele Orizont 2020, care sunt aplicate în toate departamentele Comisiei active în cercetare.

Punerea în aplicare a strategiilor antifraudă este monitorizată în mod periodic cu ajutorul ciclului de performanță al Comisiei. Având în vedere că fiecare domeniu de politică are caracteristici specifice în ceea ce privește fraudă, nu există o abordare „universală” în cadrul activităților antifraudă. Cele mai multe servicii ale Comisiei organizează activități de sensibilizare cu privire la fraudă, cum ar fi cursuri de formare și seminare¹¹.

2.1.8. Punerea în aplicare a programului Hercule

Programul Hercule III¹² (2014-2020) promovează activități de combatere a fraudei, a corupției și a oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale UE. În

¹¹ A se vedea COM(2017) 351 final, partea 2/2, p. 79.

¹² Regulamentul (UE) nr. 250/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014.

2016, al treilea an de punere în aplicare a acestuia¹³, a fost pus la dispoziție un buget de 14,5 milioane EUR pentru:

- finanțarea acțiunilor destinate consolidării capacităților operaționale și tehnice ale autorităților vamale și ale forțelor de poliție în statele membre, precum și sprijin informatic, care acoperă cel puțin 70 % din bugetul programului;
- activități de formare și conferințe, inclusiv formare în materie de investigare criminalistică a infracțiunilor informatice pentru personalul utilizat de agențiile de aplicare a legii din statele membre și țările partenere, care acoperă aproximativ 30 % din buget.

Comisia (OLAF) a început să primească primele rapoarte, care reflectă rezultatele concrete ale activităților desfășurate de la demararea programului în 2014. Succese semnificative au fost raportate în legătură cu țigările și produsele din tutun contrafăcute și de contrabandă: confiscările au fost efectuate cu ajutorul echipamentelor și al activităților de formare finanțate în cadrul programului¹⁴.

2.2. Măsuri luate de statele membre

2.2.1. Rezumat

Statele membre au fost invitate să raporteze maximum trei măsuri antifraudă principale. Acest rezumat prezintă o trecere în revistă a tendințelor și a priorităților în ceea ce privește măsurile antifraudă puse în aplicare de statele membre, dar aceasta nu este exhaustivă; au fost luate mult mai multe măsuri, care sunt detaliate în documentul de însoțire¹⁵.

În 2016, statele membre au raportat 80 de măsuri pentru protejarea intereselor financiare ale UE și combaterea fraudei pentru perioada de programare 2014-2020.

Măsurile statelor membre au vizat întregul ciclu antifraudă, în principal în domeniul gestionării partajate, și au fost urmate de măsuri privind achizițiile publice, conflictele de interese, corupția, AFCOS¹⁶, definirea unor concepte precum fraudă, strategia antifraudă, criminalitatea organizată și financiară și denunțatorii. În ceea ce privește ciclul antifraudă, majoritatea măsurilor au vizat prevenirea, urmată de detectare, anchetarea și urmărirea penală, recuperare și sancționare. Majoritatea măsurilor au avut un caracter mai degrabă sectorial (73 %) decât general (27 %). Douăzeci de măsuri sectoriale au vizat veniturile în domeniul fraudei fiscale (60 %) și în domeniul vamal (40 %). Patruzeci și una de măsuri au vizat cheltuielile, cuprinzând toate domeniile bugetare.

2.2.1.1. Strategiile naționale antifraudă (SNAF)

Până la sfârșitul anului 2016, nouă state membre adoptaseră o strategie națională antifraudă, pe care au transmis-o Comisiei¹⁷. Acest număr este mai mare decât în 2015 și demonstrează

¹³ Decizia C(2016) 868 a Comisiei din 17 februarie 2016.

¹⁴ Pentru mai multe informații, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (v).

¹⁵ Pentru mai multe informații, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (i).

¹⁶ A se vedea punctul 2.2.1.2.

¹⁷ Cele nouă state membre sunt: Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Franța, Grecia, Ungaria, Italia, Malta și Slovacia. În plus, Letonia și România au adoptat strategii naționale antifraudă și le-au transmis Comisiei Europene în primul trimestru al anului 2017. Belgia, Țările de Jos și Polonia au raportat că există o

angajamentul statelor membre de a adopta o abordare strategică în ceea ce privește combaterea fraudei și a neregulilor care aduc atingere bugetului UE și bugetelor naționale. Comisia salută aceste evoluții și invită toate celelalte state membre să elaboreze astfel de strategii.

2.2.1.2. Serviciile de coordonare antifraudă (AFCOS)

Mai multe state membre au adoptat măsuri de îmbunătățire a acestor servicii de coordonare, inclusiv Danemarca (un manual antifraudă AFCOS), Franța (o strategie națională antifraudă), Croația (o metodologie de gestionare pentru a promova prevenirea fraudei), Letonia (o strategie operațională și un plan de acțiune pentru 2017-2019), Malta (activități de prevenire a fraudei cu alte AFCOS), Țările de Jos (crearea unei echipe AFCOS) și Finlanda (lansarea unei rețele AFCOS naționale).

2.2.1.3. Achizițiile publice

Au existat o serie de măsuri privind achizițiile publice, întrucât statele membre erau obligate să transpună Directivele 2014/23¹⁸, 2014/24/UE¹⁹ și 2014/25/UE²⁰ în legislația lor națională până în aprilie 2016. Zece state membre²¹ au raportat că au luat măsuri în vederea armonizării legislației lor naționale privind achizițiile publice cu legislația UE. Unsprezece state membre nu au transpus încă integral cele trei directive privind achizițiile publice.

2.2.1.4. Altele

Belgia, Franța, Lituania, România, Slovenia și Republica Cehă au raportat măsuri de combatere a corupției și a crimei organizate în 2016.

Diverse alte măsuri au fost raportate de următoarele state membre: Belgia (măsuri care vizează paradisurile fiscale), Spania (o mai bună detectare a cazurilor de fraudă), Franța (protecția denunțătorilor), Croația (formare în materie de antifraudă), Italia (campanii de control), Lituania (un instrument electronic pentru procedurile penale), Ungaria (formare și o mai bună cooperare în materie de antifraudă), Țările de Jos (sensibilizare cu privire la fraudă) și Austria (un registru central al conturilor).

2.2.2. Punerea în aplicare a recomandărilor din 2015

În Raportul din 2015²² privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene, Comisia a recomandat statelor membre:

- (a) să găsească un echilibru corect între facilitarea comerțului și protejarea intereselor financiare ale UE; să facă schimb de experiență privind detectarea fraudelor sau a neregulilor la momentul vămuirii; să coopereze strâns unele cu celelalte cu privire la controalele/auditurile postvămuire și să includă informațiile primite prin intermediul sistemelor CRMS²³, AFIS²⁴ sau OWNRES²⁵ în sistemele de gestionare a riscurilor;

procedură pentru elaborarea unei strategii naționale antifraudă în curs de desfășurare, în timp ce Austria și Lituania au indicat că au adoptat documente strategice specifice.

¹⁸ JO L 94, 28.3.2014, p. 1.

¹⁹ JO L 94, 28.3.2014, p. 65.

²⁰ JO L 94, 28.3.2014, p. 243.

²¹ Bulgaria, Republica Cehă, Grecia, Spania, Franța, Cipru, Letonia, Ungaria, România și Estonia.

²² COM(2016) 472 final, 14.7.2016, paginile 29-31.

²³ Sistemul de gestionare a riscurilor în domeniul vamal.

²⁴ Sistemul de informații antifraudă.

²⁵ Baza de date pentru raportarea neregulilor legate de resursele proprii tradiționale.

- (b) să își adapteze strategiile de control vamal, ținând cont de rezultatele declarațiilor voluntare;
- (c) să îmbunătățească în continuare calitatea informațiilor de raportare a neregulilor prin intermediul sistemului de gestionare a neregulilor (SGN);
- (d) să planifice și să își focalizeze auditurile și controalele pe baza analizei de risc și a unor instrumente informatice performante și să utilizeze instrumente precum ARACHNE²⁶, SGN și instrumentul de evaluare a riscului de fraudă.

Unele state membre²⁷ au raportat că au obținut un echilibru între facilitarea comerțului și protejarea intereselor financiare ale UE; altele²⁸ pun în aplicare măsuri pentru a asigura acest echilibru.

Optsprezece state membre²⁹ au comunicat informațiile primite de la alte state membre sau de la departamentele Comisiei către organismele lor naționale competente pentru evaluarea și analiza riscurilor.

O serie de state membre³⁰ au raportat că au luat în considerare recomandarea Comisiei de a-și adapta planificarea anuală a personalului și a resurselor necesare pentru verificarea informațiilor primite sub formă de declarații voluntare. Mai multe state membre³¹ au raportat că au inclus astfel de informații în analiza de risc și gestionarea riscurilor pentru a reduce la minimum riscurile și că le utilizează pentru examinarea postvămuire.

Cele șase state membre³² cărora li s-a recomandat în mod expres să își consolideze sistemele de detectare și/sau raportare a fraudelor au raportat cu privire la progresele înregistrate. Franța și Lituania au explicat măsurile pe care le-au luat pentru a îmbunătăți raportarea neregulilor. Spania a observat o creștere a numărului de nereguli raportate, datorată eficienței sistemului de detecție.

În ceea ce privește utilizarea analizei de risc și a instrumentelor informatice (ARACHNE, SGN și instrumentul de evaluare a riscului de fraudă), unele state membre³³ au raportat că folosesc unele dintre aceste instrumente în combinație cu instrumente proprii, în timp ce alte state membre³⁴ au raportat că utilizează în principal propriile instrumente alternative. Sistemul

²⁶ ARACHNE este un instrument informatic de notare a riscurilor pentru FEDR, FC și FSE, elaborat de Comisia Europeană și pus la dispoziția autorităților naționale.

²⁷ Belgia, Bulgaria, Germania, Spania, Franța, Italia, Cipru, Ungaria, Polonia, România, Finlanda și Suedia.

²⁸ Danemarca și Slovenia.

²⁹ Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Irlanda, Spania, Franța, Croația, Italia, Cipru, Lituania, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda și Suedia.

³⁰ Belgia, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Italia, Cipru, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, Slovacia și Suedia.

³¹ Belgia, Germania, Estonia, Spania, Franța, Italia, Cipru, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, Suedia și Regatul Unit.

³² Spania, Franța, Lituania, Austria, Finlanda și Regatul Unit.

³³ Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Croația, Italia, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia și Regatul Unit.

³⁴ Irlanda, Malta, Finlanda și Suedia.

de gestionare a neregulilor (SGN) este utilizat pe scară largă de toate statele membre³⁵ care au furnizat informații cu privire la această recomandare³⁶.

2.3. Sinteza datelor statistice referitoare la neregulile și fraudele detectate³⁷

În anul 2016, au fost raportate Comisiei 19 080 de nereguli (de natură frauduloasă și nefrauduloasă), cu 15 % mai puține decât în 2015. Acestea au implicat în total aproximativ 2,97 miliarde EUR, în scădere cu 8 % față de anul precedent.

Detectarea unei nereguli implică faptul că au fost luate măsuri corective pentru a recupera sumele afectate de nereguli implicate și că au fost inițiate proceduri penale în cazul în care au existat suspiciuni de fraudă.

2.3.1. Nereguli frauduloase detectate

Numărul de nereguli care au fost raportate ca fiind frauduloase (care includ cazuri de suspiciuni de fraudă sau de fraude confirmate) și sumele aferente acestora nu pot fi analizate în corelație cu nivelul fraudei care afectează bugetul UE. Neregulile raportate ca fiind frauduloase reflectă mai degrabă numărul de posibile cazuri de fraudă care sunt detectate de statele membre și de organismele UE.

În 2016, 1 410 nereguli au fost raportate ca fiind de natură frauduloasă (și anume, 6 % din totalul neregulilor detectate și raportate³⁸), care au implicat 391 de milioane EUR (reprezentând 13 % din totalul sumelor afectate de nereguli³⁹), care acoperă atât cheltuielile, cât și veniturile. Există diferențe între sectoare, astfel cum se arată în tabelul 1.

³⁵ Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Italia, Cipru, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit.

³⁶ Pentru mai multe informații, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (iii).

³⁷ Pentru o analiză detaliată a neregulilor raportate, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (ii).

³⁸ Acest indicator este descris ca nivelul de frecvență a fraudei (NFF). A se vedea punctul 2.3.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat *Metodologia referitoare la evaluarea statistică a neregulilor raportate pentru anul 2015*, SWD(2016) 237 final.

³⁹ Acest indicator este descris drept nivelul cuantumului fraudei (NCF). A se vedea nota de subsol 38.

Tabelul 1: Nereguli raportate ca frauduloase în 2016

Sector bugetar (cheltuieli)	Număr de nereguli raportate ca fiind de natură frauduloasă	Variație în raport cu anul 2015	Sume implicate (în milioane de EUR)	Variație în raport cu anul 2015	% din plăți
Resurse naturale	413	-3%	61,8	-13%	0,11%
Sprijin pentru piața agricolă și plăți directe	128	-29%	12,4	-68%	0,03%
Dezvoltare rurală	284	22%	49,4	72%	0,44%
Ambele	1	-92%	0,0	-99%	n/a
Politica de coeziune și pescuit	407	4%	236,9	-51%	0,48%
Fonduri ESI 2014-2020	3	200%	0,9	497%	0,00%
Coeziune 2007-2013	390	8%	234,3	-45%	n/r
structurale și de coeziune înainte de perioada 2007-2013	4	-60%	0,8	-98%	n/r
Pescuit	10	-47%	0,9	-71%	0,10%
Afaceri interne	0	-	0	-	0,00%
FEAD, FAMI	0	-	0,0	-	0,00%
FSI	0	-	0,0	-	0,00%
Preaderare	28	-3%	3,0	-62%	0,19%
Asistență pentru preaderare (2000-2006)	3	-67%	1,8	-70%	n/r
Instrumentul de asistență pentru preaderare (2007-2013)	25	25%	1,2	-31%	n/r
Instrumentul de asistență pentru preaderare (2014-2020)	-	-	-	-	0,00%
Cheltuieli directe	49	880%	6,3	3025%	0,03%
Total cheltuieli	897	6%	308,0	-45%	0,21%

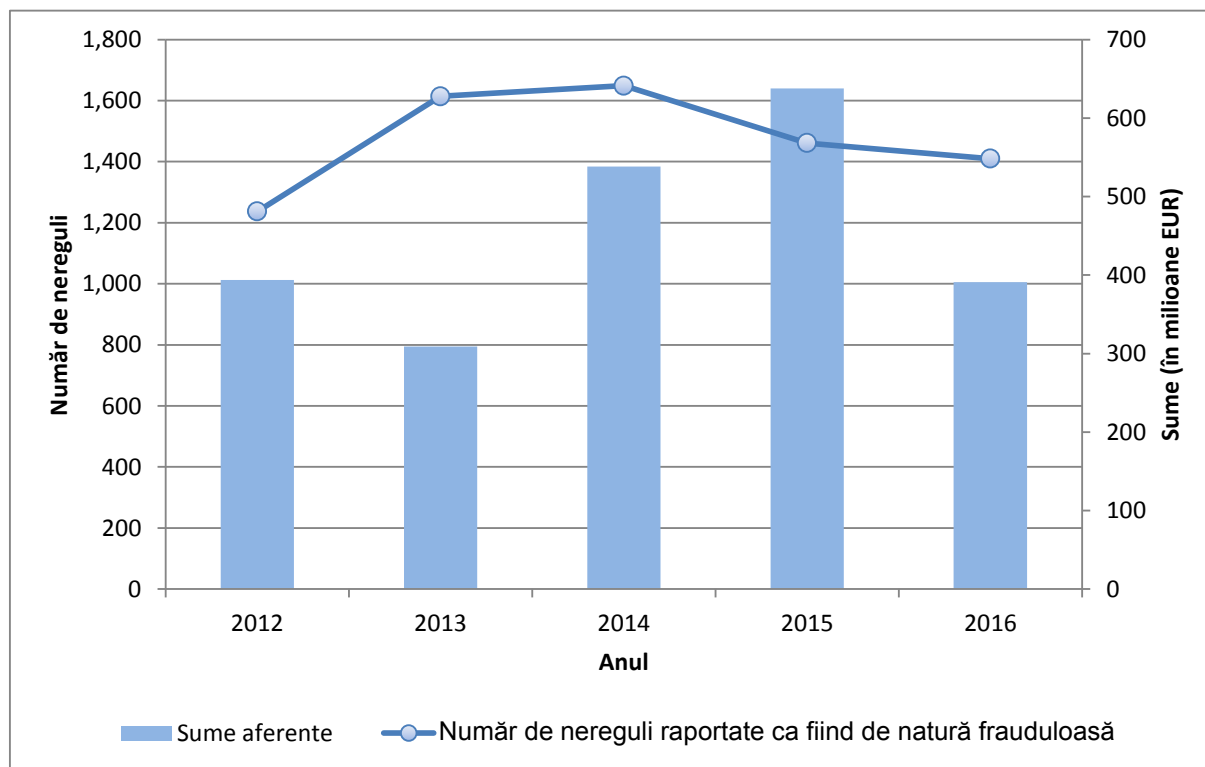
Sector bugetar (venituri)	Număr de nereguli raportate ca fiind de natură frauduloasă	Variație în raport cu anul 2015	Sume implicate	Variație în raport cu anul 2015	% din suma brută a RPT colectată pentru anul 2016
Venituri (resurse proprii tradiționale)	513	-16%	83	6%	0,33%*
TOTAL	1 410	-3%	391,0	-39%	/

Comparativ cu anul 2015, numărul neregulilor de natură frauduloasă raportate în 2016 a scăzut ușor, cu 3 %, în timp ce impactul lor financiar a scăzut cu 39 %. Analizând ultimii 5 ani (2012-2016), numărul neregulilor raportate ca fiind de natură frauduloasă s-a modificat puțin față de 2013: acesta a fost cu 14 % mai mare în 2016 decât în 2012, cu 4 % sub media pe cinci ani. Cu toate acestea, impactul financiar fluctuează considerabil, deoarece sumele în cauză pot fi afectate de cazuri individuale care implică sume foarte mari.

Graficul 1 prezintă tendințele generale din ultimii cinci ani.

Există unele diferențe minore în ceea ce privește variațiile de la an la an între **venituri** și **cheltuieli**.

Graficul 1: Nereguli raportate ca fiind de natură frauduloasă și sumele aferente, 2012-2016

Anexa 1 cuprinde o defalcare pe state membre și pe sectoare bugetare a neregulilor de natură frauduloasă raportate în 2016.

2.3.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate

În 2016, 17 670 de nereguli au fost raportate Comisiei ca fiind nefrauduloase (cu aproximativ 15 % mai puțin decât în 2015). Cifrele au scăzut pentru toate sectoarele, cu excepția cheltuielilor directe. Impactul financiar a fost aproape neschimbat, la aproximativ 2,58 miliarde EUR, astfel cum se arată în tabelul 2.

Anexa 2 prezintă o defalcare pe state membre și pe sectoare bugetare a tuturor neregulilor nefrauduloase raportate în 2016.

Tabelul 2: Nereguli raportate ca fiind nefrauduloase în 2016

Sector bugetar (cheltuieli)	Număr de nereguli raportate ca fiind de natură nefrauduloasă	Variație în raport cu anul 2015	Sume implicate (în milioane de euro)	Variație în raport cu anul 2015	% din plăți
Resurse naturale	3 489	-17%	211,2	-35%	0,39%
Sprijin pentru piața agricolă și plăți directe	1056	-15%	74,9	-43%	0,17%
Dezvoltare rurală	2409	-16%	134,7	-28%	1,21%
Ambele	24	-72%	1,6	-69%	n/a
Politica de coeziune și pescuit	8 090	-23%	1 826,2	2%	3,74%
Fonduri ESI 2014-2020	111	11000%	6,0	37702%	0,00%
Coeziune 2007-2013	7670	-21%	1 785,0	6%	n/r
Structural și de coeziune înainte de perioada 2007-2013	50	-92%	8,0	-91%	n/r
Pescuit	259	42%	27,2	40%	2,89%
Afaceri interne	4	-	0,7	-	0,00%
FEAD, FAMI	3	-	0,5	-	0,00%
FSI	1	-	0,2	-	0,00%
Preaderare	92	-6%	7,6	45%	0,49%
Asistență pentru preaderare (2000-2006)	5	-29%	0,3	-75%	n/r
Instrumentul de asistență pentru preaderare (2007-2013)	86	-5%	7,1	75%	n/r
Instrumentul de asistență pentru preaderare (2014-2020)	1	-	0,2	-	0,00%
Cheltuieli directe	1861	16%	78,0	-30%	0,42%
Total cheltuieli	13 536	-17%	2 123,7	-5%	1,48%

Sector bugetar (venituri)	Număr de nereguli raportate ca fiind de natură nefrauduloasă	Variație în raport cu anul 2015	Sume implicate	Variație în raport cu anul 2015	% din suma brută a RPT colectată pentru anul 2016
Venituri (resurse proprii tradiționale)	4 134	-8%	454	30%	1,81%*
TOTAL	17 670	-15%	2 577,7	0%	/

3. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ — VENITURI

3.1. Măsuri antifraudă pentru partea de venituri luate de instituțiile UE

3.1.1. Asistență administrativă reciprocă (AAR) — Regulamentul (CE) nr. 515/97

3.1.1.1. Evoluții legislative

Regulamentul (UE) nr. 2015/1525⁴⁰ de modificare a Regulamentului (CE) nr. 515/97⁴¹ privind asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal prevede crearea a două baze de date centralizate care să conțină informații privind circulația containerelor și mărfurile care intră, ies sau tranzitează UE. Aceste baze de date au devenit operaționale la 1 septembrie 2016. În plus, în 2016, au fost adoptate următoarele acte pentru a promova asistența reciprocă în domeniul vamal: Regulamentul delegat (UE) nr. 2016/757⁴², Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2016/345⁴³ și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2016/346⁴⁴.

3.1.1.2. Punerea în aplicare a articolului 43b din Regulamentul nr. 515/97

Regulamentul (UE) 2015/1525 a introdus un nou articol (43b), care prevede obligația Comisiei de a efectua o evaluare privind necesitatea de a completa repertoriul mesajelor

⁴⁰ JO L 243, 18.9.2015, p. 1.

⁴¹ JO L 82, 22.3.1997, p. 1.

⁴² JO L 126, 14.5.2016, p. 1.

⁴³ JO L 65, 11.3.2016, p. 38.

⁴⁴ JO L 65, 11.3.2016, p. 40.

privind starea containerului (MSC)^{45, 46} și repertoriul privind importul, exportul și tranzitul (IET) prin includerea de date privind exportul, nelimitate la mărfurile supuse accizelor. De asemenea, Comisia are obligația de a evalua fezabilitatea completării repertoriului privind transportul prin includerea de date privind importul, exportul și tranzitul mărfurilor pe căi terestre și aeriene.

Având în vedere că aceste repertorii au devenit operaționale abia la 1 septembrie 2016, ar fi prematur ca ele să fie extinse la alte categorii de date în această etapă. Cu toate acestea, Comisia efectuează în prezent evaluările, concentrându-se în special asupra valorii adăugate a datelor de export suplimentare. În acest context, sunt în curs de desfășurare consultări interne și cu autoritățile statelor membre⁴⁷. În ceea ce privește fezabilitatea completării repertoriului privind transportul prin includerea de date privind alte mijloace de transport, Regulamentul (CE) nr. 515/97 oferă deja temeiul juridic pentru primirea datelor. În prezent, accentul se pune pe identificarea surselor de date suplimentare, eventual utilizând datele colectate în cadrul proiectului privind sistemul de control al importurilor (ICS) II. Comisia își va prezenta concluziile în cadrul următorului raport PIF.

3.1.1.3. Sistemul de informații antifraudă (AFIS)

Sistemul de informații antifraudă (AFIS) este un termen generic care acoperă un set de aplicații antifraudă gestionate de OLAF, utilizând o infrastructură tehnică comună. Acesta este un instrument informatic important pentru numeroase administrații și alți utilizatori implicați în protejarea intereselor financiare ale UE. Sistemul AFIS permite, de asemenea, economii de scară și sinergii importante pentru dezvoltarea, întreținerea și exploatarea unei game atât de largi și diversificate de servicii și instrumente informatice, vizând:

- schimbul prompt și sigur de informații privind fraudele între administrațiile naționale și europene competente;
- stocarea și analiza datelor relevante.

Sistemul AFIS cuprinde două domenii principale:

- asistența reciprocă în domeniul vamal;
- gestionarea neregulilor.

La sfârșitul anului 2016, AFIS număra 8 700 de utilizatori finali în numele a peste 1 800 de servicii competente din state membre, țări terțe partenere, organizații internaționale, departamente ale Comisiei și alte organisme ale UE. În 2016, utilizatorii AFIS au schimbat 16 900 de mesaje electronice. În total, 13 800 de cazuri erau disponibile în bazele de date și modulele AFIS de asistență reciprocă.

Sistemul de gestionare a neregulilor (SGN), operat în cadrul platformei AFIS, a primit 43 600 de noi comunicări privind neregulile de la state membre și țări candidate.

Două noi sisteme informatice prevăzute în versiunea modificată a Regulamentului (CE) nr. 515/97 al Consiliului sunt funcționale:

⁴⁵ A se vedea punctul 3.1.1.3.

⁴⁶ Repertoriul MSC conține informații privind deplasările fizice ale oricărui container importat de o navă maritimă în UE și ale containerelor exportate care conțin mărfuri accizabile. Aceste informații, sub formă de MSC, sunt transmise de transportatori direct către OLAF.

⁴⁷ Rezultatele urmează a fi discutate în cadrul reuniunii grupului de experți privind asistența reciprocă în domeniul vamal, care va avea loc în perioada 29-30 iunie 2017.

- repertoriul de mesaje privind starea containerului (MSC);
- repertoriul privind importul, exportul și tranzitul (IET).

Sistemul AFIS a primit 182 de milioane de mesaje privind starea containerului în 2016. Repertoriul IET conține date din declarații privind importul și tranzitul mărfurilor și privind exportul mărfurilor accizabile.

Aproximativ două milioane de declarații privind exportul și alte mesaje de acest tip au fost prelucrate. Sistemul informatic antifraudă privind tranzitul (SIAT) a primit informații cu privire la 6,7 milioane de noi transporturi aflate în tranzit. Acestea sunt disponibile și în repertoriul IET.

Sistemul AFIS a fost utilizat pentru accesul și schimbul de informații securizat în unsprezece operațiuni vamale comune (a se vedea secțiunea următoare).

3.1.1.4. Operațiuni vamale comune (OVC)

Operațiunile vamale comune sunt operațiuni scurte, coordonate și specifice puse în aplicare de autoritățile vamale pentru a combate traficul ilicit de mărfuri la nivel transfrontalier.

OLAF a coordonat și a cooperat cu statele membre în cadrul a 12 operațiuni vamale comune și al altor acțiuni operaționale. O operațiune vamală comună a fost organizată de Organizația Mondială a Vămilelor cu sprijin cu date operative din partea OLAF. Patru operațiuni vamale comune au fost organizate în cooperare cu patru state membre și finanțare din partea OLAF.

Pentru a facilita coordonarea în cadrul OVC cu un număr mare de participanți, OLAF:

- a furnizat date operative, sprijin tehnic și/sau financiar;
- a asigurat accesul și schimbul de informații securizat prin intermediul sistemului AFIS;
- a pus la dispoziția autorităților implicate sala sa pentru coordonare operațională permanentă.

Dintre cele 12 operațiuni vamale comune și alte acțiuni, s-au remarcat următoarele:

OVC Magnum, care a vizat contrabanda cu produse din tutun transportate pe cale rutieră, care intră pe teritoriul UE pe la frontiera de est a UE. Operațiunea a fost coordonată de administrația vamală din Estonia și de OLAF, cu participarea a cinci state membre. Aproximativ 11 milioane de țigări au fost confiscate în timpul operațiunii.

OVC Warehouse III, care a vizat contrabanda și sustragerea de produse accizabile (produse din tutun, uleiuri/combustibili minerali și anumite băuturi alcoolice) de sub regimul de suspendare a accizelor și a taxelor. Operațiunea a fost coordonată de administrația vamală finlandeză și de OLAF, cu participarea tuturor statelor membre și cu sprijinul Europol. Rezultatele acestei operațiuni sunt în curs de evaluare.

OVC Orion, care a vizat mărfuri provenite din țări terțe și puse în liberă circulație folosind regimul vamal 42⁴⁸. Operațiunea a fost coordonată de administrația vamală din Grecia și de

⁴⁸ Regimul vamal 42 prevede punerea în liberă circulație într-un stat membru UE cu scutire de la plata TVA la import a mărfurilor din afara UE, cu condiția ca mărfurile să fie transportate în alt stat membru în cadrul unei tranzacții intracomunitare.

OLAF, cu participarea autorităților vamale din 23 de state membre, în strânsă cooperare cu autoritățile fiscale. Operațiunea a fost sprijinită de Europol. În cadrul acestei OVC, administrația vamală a descoperit mai multe situații de subevaluare și clasificare greșită a mărfurilor la import, precum și un lanț de „firme fantomă” care au „dispărut” pentru a se sustrage de la plata taxelor vamale și a TVA-ului.

OVC The Wafers, care a vizat semiconductorii contrafăcuți importați în UE din Asia prin poștă sau curier rapid. Rezultatele acestei operațiuni sunt în curs de evaluare. Operațiunea a fost coordonată de administrația vamală neerlandeză și de OLAF, cu participarea a 12 state membre și cu sprijinul Europol, în strânsă cooperare cu industria de profil.

Operațiunile Kerguelen, Kiribati, Killick, Kheops și Pascal — Aceste operațiuni regionale de supraveghere maritimă, coordonate de administrația vamală din Franța, au vizat depistarea traficului ilegal de mărfuri sensibile pe mare, în zona Atlanticului și în Marea Mediterană. Operațiunile au dus la confiscarea a peste 8 tone de rășină de canabis și a 400 kg de cocaină, precum și la arestarea a 17 persoane.

Acțiunea comună Hansa, condusă de administrația vamală din Regatul Unit în cooperare cu Europol și cu sprijinul OLAF, care a vizat circulația internă a mărfurilor accizabile ilegale, în principal țigările. Evaluarea finală este în curs de desfășurare.

Operațiunea Octopus, organizată de administrația vamală franceză în cooperare cu OLAF, care a vizat fraudele asupra veniturilor care implică regimul vamal 42 și a contribuit la descoperirea mai multor societăți ce se fac vinovate de acțiuni frauduloase și a unor sume mari rezultate din evaziunea de la plata taxelor vamale și a TVA-ului. Ca urmare a intensificării controalelor, au fost confiscate peste 6 000 de articole contrafăcute.

Operațiunea Gryphon II, organizată de Organizația Mondială a Vămirilor cu participarea OLAF, care a vizat comerțul ilicit cu tutun. Operațiunea a dus la confiscarea a 729 de milioane de țigarete, a 287 000 de țigări de foi și a 250 de tone de alte produse din tutun, precum și a unor componente de utilaje folosite pentru fabricarea țigaretelor, a unor sume mari de bani în numerar și a peste 12 milioane de timbre de accize.

3.1.2. Asistență reciprocă și dispoziții antifraudă în cadrul acordurilor internaționale

În contextul articolului 19 din Regulamentul (CE) nr. 515/97, lista acordurilor de asistență administrativă reciprocă⁴⁹ în vigoare care oferă temeiul juridic pentru schimbul de informații cu țările terțe privind fraudele și neregulile a fost extinsă pentru a include și următorii parteneri în 2016: Kazahstan, Côte d'Ivoire, Ghana și Kosovo*. În plus, au fost finalizate negocierile pentru actualizarea acordului anterior cu Armenia. Negocierile cu Mercosur (Argentina, Brazilia, Paraguay și Uruguay) au înregistrat progrese importante.

De asemenea, UE a făcut progrese în negocierile în curs cu privire la includerea unei clauze antifraudă în cadrul acordurilor de liber schimb cu Japonia, SUA, Mexic, Mercosur și Tunisia.

⁴⁹ Peste 70 de acorduri sunt în prezent în vigoare, inclusiv cu parteneri comerciali importanți ai UE, precum SUA, China și Japonia.

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul Curții Internaționale de Justiție privind Declarația de independență a Kosovo.

3.1.3. Combaterea comerțului ilicit cu produse din tutun

Comisia este în curs de revizuire a rezultatului preliminar al comunicării sale din 2013 intitulată *Intensificarea luptei împotriva contrabandei cu țigări și a altor forme de comerț ilicit cu produse din tutun — O strategie globală a UE*⁵⁰, care a fost însoțită de un plan de acțiune cuprinzător. În mai 2017, a fost publicat un raport privind progresele înregistrate, care oferă o imagine de ansamblu asupra principalelor inițiative întreprinse de atunci, o analiză a pieței ilicite de produse din tutun și sugestii pentru continuarea reflecției și a acțiunilor⁵¹.

3.1.4. Combaterea fraudei în materie de TVA

Comisia a adoptat un plan de acțiune pe tema *Către un spațiu unic pentru TVA în UE — Momentul deciziei*⁵² la 7 aprilie 2016. Acesta cuprinde 20 de măsuri de combatere a decalajului în materie de TVA și a fraudei⁵³ și a propus abordarea expunerii actuale a sistemului provizoriu de TVA la așa-numita fraudă intracomunitară cu firme fantomă prin instituirea unui sistem de TVA definitiv bazat pe principiul impozitării la destinație și punerea în aplicare a mai multor măsuri urgente de combatere a decalajului în materie de TVA.

Raportul privind decalajul în materie de TVA⁵⁴ publicat în 2016 a arătat un decalaj în materie de TVA în valoare de 159,5 miliarde EUR. În cadrul programului Fiscalis, a fost înființat un grup de experți pentru a permite statelor membre să facă schimb de bune practici în ceea ce privește măsurarea decalajului în materie de TVA.

La 21 decembrie 2016, Comisia a adoptat o propunere de directivă a Consiliului care să permită aplicarea temporară a unui mecanism generalizat de taxare inversă⁵⁵ (GRCM) în cazul în care un anumit număr de state membre solicită acest lucru.

Statele membre și Comisia și-au continuat discuțiile cu privire la noi modalități de stimulare a activităților rețelei Eurofisc, pentru a detecta într-o manieră mai eficientă mecanisme de fraudă.

Negocierile referitoare la un acord UE privind cooperarea administrativă și asistența în materie de recuperare a TVA cu Norvegia au fost încheiate, iar acordul urmează să fie semnat în 2017.

3.2. Măsuri antifraudă luate de statele membre pentru partea de venituri

Majoritatea statelor membre au raportat adoptarea de măsuri pentru combaterea fraudelor vamale. Danemarca și Franța au raportat cu privire la efectuarea unei analize de risc la nivel național, Italia și Portugalia au raportat cu privire la evaluarea riscurilor de către autoritățile vamale naționale, în timp ce Austria și Slovenia au raportat cu privire la strategia de control a autorităților vamale. Bulgaria, Grecia și Finlanda au raportat măsuri de combatere a criminalității organizate și financiare și a contrabandei. Bulgaria, Republica Cehă, Irlanda, Lituania, Letonia și Polonia au raportat cu privire la măsurile de combatere a evaziunii fiscale și a fraudelor în materie de TVA.

⁵⁰ COM(2013) 324 final.

⁵¹ COM(2017) 235 final.

⁵² COM(2016) 148 final.

⁵³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/action-plan-vat_en

⁵⁴ TAXUD/2015/CC/131, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf.

⁵⁵ Propunere de Directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE, COM(2016) 811 final.

3.3. Statistici privind fraudele și neregulile detectate pentru partea de venituri

3.3.1. *Nereguli de natură frauduloasă detectate*⁵⁶

Numărul neregulilor raportate ca fiind de natură frauduloasă pentru anul 2016 se ridică la 513 (NFF⁵⁷ este de 11 %). Acesta este cu 32 % mai mic decât media pe cinci ani (749 de nereguli pentru perioada 2012-2016). Suma aferentă RPT estimată și stabilită (83 de milioane EUR, NCF⁵⁸ este de 15 %) în 2016 este cu 30 % mai mică decât media pe cinci ani (119 milioane EUR).

Inspecțiile efectuate de serviciile antifraudă și controalele vamale efectuate în timpul vămuirii mărfurilor au fost metode care s-au bucurat de același succes în detectarea cazurilor de fraudă. În ceea ce privește sumele, inspecțiile efectuate de serviciile antifraudă au fost cele mai fructuoase.

Cazuri de subevaluare detectate în Regatul Unit, care afectează veniturile aferente RPT

În cadrul inspecției privind RPT efectuate de serviciile Comisiei în noiembrie 2016 în Regatul Unit, s-au identificat deficiențe semnificative în gestionarea și controlul importurilor de produse textile și de încălțăminte subevaluate.

De asemenea, OLAF a finalizat în martie 2017 o investigație privind subevaluarea articolelor textile și de încălțăminte importate în Regatul Unit din Republica Populară Chineză. În cadrul acesteia s-a constatat că nu au fost luate măsuri corespunzătoare pentru a preveni intrarea importurilor de produse textile și de încălțăminte subevaluate în mod sistematic din China în UE via Regatul Unit. Acestea au dus la pierderi semnificative pentru bugetul UE în perioada cuprinsă între 2013 și 2016.

Aceste elemente l-au determinat pe directorul general al DG Buget să formuleze o rezervă în raportul anual de activitate pe 2016 privind inexactitatea sumelor aferente RPT transferate la bugetul UE de către Regatul Unit începând cu 2013.

Comisia, împreună cu Regatul Unit, dă curs constatărilor auditului și rapoartelor OLAF. În cazul în care Regatul Unit nu ia măsuri corective adecvate, Comisia va întreprinde toate acțiunile necesare pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, inclusiv, dacă este cazul, măsurile legale prevăzute de tratate.

3.3.2. *Nereguli nefrauduloase detectate și raportate*

Numărul neregulilor care au fost raportate ca nefiind de natură frauduloasă a fost de 4 134, cu 9 % mai mic decât media pe cinci ani (4 532 pentru perioada 2012-2016). Suma aferentă RPT estimată și stabilită a fost de 454 de milioane EUR, care este cu 28 % mai mare decât media pe cinci ani (355 de milioane EUR).

Deși numărul total al cazurilor frauduloase și nefrauduloase a scăzut de la 5 514 cazuri în 2015 la 4 647 în 2016 (reprezentând o scădere de 16 %), totalul sumelor aferente RPT implicate a crescut de la 445 de milioane EUR la 537 de milioane EUR (reprezentând o creștere de 21 %).

⁵⁶ La nota de subsol 1 punctul (ii) din documentul de lucru al serviciilor Comisiei sunt prezentate informații privind recuperarea sumelor aferente RPT afectate de fraudă și de nereguli.

⁵⁷ A se vedea nota de subsol 38.

⁵⁸ A se vedea nota de subsol 39.

Neregulile de natură nefrauduloasă au fost detectate în principal cu ajutorul controalelor postvămire.

În termeni monetari, în 2016, panourile solare au fost produsele cele mai afectate de fraude și nereguli. În multe cazuri, neregulile legate de panourile solare au fost detectate în urma unei notificări de asistență reciprocă emise de OLAF. Acest lucru evidențiază importanța investigațiilor efectuate de OLAF pentru detectarea neregulilor.

3.3.3. *Rezultatele Oficiului European de Luptă Antifraudă*⁵⁹

OLAF a deschis 40 de investigații cu privire la suspiciuni de sustragere de la plata taxelor de import. Oficiul a finalizat 30 de investigații și a făcut 71 de recomandări pentru autoritățile vamale naționale din UE pentru recuperarea sumelor rezultate din evaziunea de la plata taxelor, care se ridică la 103,7 milioane EUR. Opt recomandări de acțiune judiciară au fost trimise autorităților judiciare naționale din UE.

4. POLITICI, MĂSURI ȘI REZULTATE ANTIFRAUDĂ SECTORIALE — CHELTUIELI

4.1. Agricultură — politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale

4.1.1. *Agricultură — Măsuri antifraudă luate de statele membre*

Șapte state membre au raportat luarea de măsuri antifraudă specifice fondurilor agricole după cum urmează: Germania a organizat cursuri de formare în materie de antifraudă, Grecia a adoptat măsuri privind prevenirea fraudei, Luxemburg s-a axat asupra detectării fraudei în sectorul agricol, Polonia a efectuat o analiză a riscului de fraudă pentru domeniul agricol, Slovenia a introdus un sistem informatic de contabilitate, Slovacia a introdus noi proceduri și liste de verificare interne, iar Regatul Unit a pus în aplicare strategii antifraudă sectoriale.

4.1.2. *Agricultură — Statistici privind neregulile și a fraudele detectate*

Politica agricolă comună (PAC) este finanțată din două fonduri, Fondul european de garantare agricolă (FEGA — aproximativ 80 % din bugetul PAC) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR — restul de 20 %), care funcționează în mod diferit. FEGA implică o execuție anuală, în timp ce FEADR finanțează programe multianuale. FEGA se împarte în două domenii principale: plăți directe pentru agricultori și măsuri de sprijinire a pieței.

Tendința din ultimii cinci ani în ceea ce privește neregulile detectate și raportate Comisiei de statele membre reflectă aceste diferențe, FEGA prezentând o curbă uniformă, iar FEADR reflectând ciclul multianual. Tiparul neregulilor detectate de statele membre confirmă riscul inherent mai ridicat al investițiilor FEADR. Cu toate acestea, neregulile detectate în legătură cu măsurile de sprijinire a pieței indică, de asemenea, că se poate face mai mult în acest domeniu.

4.1.2.1. Nereguli frauduloase detectate

Dintre neregulile raportate de statele membre în ultimii cinci ani ca fiind de natură frauduloasă, 60 % au privit FEADR, și 40 %, FEGA. NFF⁶⁰ este de 12,5 %, în timp ce NCF⁶¹ este de 24 %.

⁵⁹ https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2016_en.pdf

⁶⁰ A se vedea nota de subsol 38.

⁶¹ A se vedea nota de subsol 39.

În cazul FEADR, cel mai frecvent detectat *modus operandi* constă în utilizarea de documente justificative false sau falsificate. Cu toate acestea, în ultimii doi ani, numărul încălcărilor legate de „etică și integritate” (o categorie care include cazuri de „corupție” și „conflicte de interese”) este în creștere. Astfel de cazuri au fost frecvent detectate în 2016 și pot fi legate de gestionarea descentralizată a multor programe FEADR. Pe de altă parte, detectarea și raportarea unui număr atât de mare de cazuri implică, de asemenea, faptul că statele membre acordă din ce în ce mai multă atenție acestor probleme.

Neregulile de natură frauduloasă la nivelul FEADR din ultimii cinci ani reprezintă aproximativ 0,5 % din plăți.

În ceea ce privește FEAGA, în ultimii 5 de ani, neregulile de natură frauduloasă reprezintă un procent mai mic din angajamentele bugetare decât în cazul FEADR. Impactul asupra plăților directe este de 0,03 %.

Cu toate acestea, situația este diferită pentru măsurile de piață (care reprezintă doar 7 % din angajamentele FEAGA): impactul asupra plăților este de 1,1 %. Principalele măsuri vizate sunt: „Fructe și legume”, „Produse din sectorul vitivinicol” și „Carne de porc, ouă și carne de pasăre, apicultură și alte produse de origine animală”. În termeni financiari, sumele raportate reflectă, în principal, corecțiile financiare semnificative impuse de Comisie statelor membre, în urma propriilor sale audituri. Autoritățile naționale au obligația să recupereze sumele plătite necuvenit de la beneficiari. Acest lucru demonstrează faptul că, datorită auditurilor efectuate de Comisie, sistemul general funcționează corect, dar statele membre ar putea face mai mult pentru a garanta regularitatea și legalitatea cheltuielilor în acest domeniu.

Categoriile de *modus operandi* detectate cel mai frecvent pentru FEAGA sunt: „declarații, documente justificative, cereri de ajutor false sau falsificate” și „declarații de produse, specii și/sau terenuri fictive”, în conformitate cu anii precedenți.

4.1.2.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate

Tendențele în ceea ce privește neregulile de natură nefrauduloasă sunt descrise la punctul 4.1.2.

În cazul cheltuielilor FEAGA, din nou, există o diferență semnificativă între plățile directe și măsurile de piață. În timp ce, în primul caz, impactul asupra plăților în ultimii cinci ani este de 0,07 %, pentru cele din urmă, este de 1,5 %. În cazul FEADR, impactul neregulilor nefrauduloase asupra plăților din perioada 2012-2016 este de 2,1 %.

4.1.2.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă

Recomandările financiare ale OLAF din ultimii cinci ani sunt stabile și se situează la aproximativ 60 de milioane EUR pe an.

4.2. Politica de coeziune și pescuitul — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale

4.2.1. Politica de coeziune și pescuitul — Măsuri antifraudă luate de statele membre

Majoritatea statelor membre au raportat adoptarea de măsuri în acest domeniu:

Belgia, privind conflictul de interese, Bulgaria, privind administrarea neregulilor și ARACHNE, Danemarca, privind gestionarea cazurilor care prezintă suspiciuni de fraudă, Germania, privind sistemele de gestionare și control ale Fondului social european, precum și

autoevaluarea riscurilor de fraudă în cadrul Fondului european de dezvoltare regională, Irlanda, privind măsurile antifraudă specifice pentru FEDR, Finlanda, privind sistemul său de informare a beneficiarilor, Croația, privind gestionarea neregulilor, Italia, privind prevenirea fraudelor în domeniul pescuitului, Cipru, privind un instrument de autoevaluare a riscurilor de fraudă, Luxemburg, privind ARACHNE și un instrument de autoevaluare a riscurilor de fraudă, Malta, privind raportarea neregulilor, Țările de Jos și Regatul Unit, privind ARACHNE, Austria, privind o procedură de verificare, Polonia, privind instrumentele informatice în domeniul achizițiilor publice, Slovenia, privind sistemul contabil informatic, Finlanda privind formarea în materie de antifraudă, și Suedia, privind infracționalitatea economică și analiza de risc.

4.2.2. *Politica de coeziune și pescuitul — Statistici privind neregulile și fraudele detectate*

În comparație cu alte sectoare bugetare, analiza politicii de coeziune implică un grad mai ridicat de complexitate, deoarece informațiile primite (neregulile raportate) se referă la perioade de programare diferite reglementate de seturi de norme diferite.

În plus, ciclurile de programare sunt multianuale, iar acest lucru afectează în mod semnificativ tendințele subiacente. Având în vedere similitudinea în gestionarea fondurilor, pescuitul și politica de coeziune sunt analizate împreună.

În 2016, au fost detectate și raportate 8 497 de nereguli (cu 22 % mai puține decât în 2015⁶², dar cu 25 % mai multe decât media ultimilor cinci ani). Acestea vizează patru perioade de programare diferite, cea mai mare parte dintre acestea privind perioada 2007-2013 (97 %) și doar 115, perioada de programare 2014-2020. În termeni financiari, sumele afectate de nereguli în 2016 au ajuns la 2,06 miliarde EUR, rămânând relativ stabile (valoare cu 5 % mai mică decât în 2015 și cu 8 % mai mare decât media ultimilor cinci ani).

Nu au fost identificate schimbări majore la nivelul tendințelor comparativ cu anii anteriori în ceea ce privește tipurile de nereguli detectate și eficiența detectării și a raportării.

4.2.2.1. Nereguli frauduloase detectate

S-au detectat și raportat 407 de nereguli de natură frauduloasă, cu 4 % mai multe decât în 2015, deși încă cu peste 17 % mai multe decât media ultimilor cinci ani.

Cea mai mare parte a neregulilor raportate corespund perioadei 2007-2013 și, prin urmare, analiza din acest an s-a concentrat asupra întregului ciclu de programare⁶³. Pentru întreaga perioadă, autoritățile naționale au detectat și raportat 1 750 de nereguli de natură frauduloasă, în valoare de 1,48 miliarde EUR, cu o rată de detectare a fraudelor de 0,42 %.

Rata de detectare este mai mare pentru programele care contribuie la obiectivul de „convergență”. În schimb, în ceea ce privește programele de cooperare teritorială europeană (CTE), rata de detectare este anormal de scăzută (0,1 %).

⁶² Anul 2015 a fost unul neobișnuit: a se vedea punctele 5.1 și 5.3.2 din *Raportul anual pe 2015 către Parlamentul European și Consiliu intitulat „Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Combaterea fraudei”*, [COM(2016) 472 final], http://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/pifreport_2015_en.pdf.

⁶³ Finalul perioadei de programare a început la sfârșitul lunii martie 2017.

Domeniile prioritare cu cei mai ridicați indicatori de fraudă sunt: „Turism”, „Cercetare și dezvoltare tehnologică (CDT)”, „Transporturi”, „Investiții în infrastructura socială” și „Asistență tehnică în domeniul pescuitului”.

4.2.2.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate

S-au detectat și raportat 8 090 de nereguli nefrauduloase, cu aproape 23 % mai puține decât în 2015 și cu 26 % mai multe decât media ultimilor cinci ani.

În perioada de programare 2007-2013, s-au detectat și raportat 35 360 de nereguli nefrauduloase, în valoare de aproximativ 7,3 miliarde EUR, cu o rată de detectare a neregulilor de 2,1 %. Domeniile prioritare cu cei mai ridicați indicatori sunt aceleași ca și în cazul neregulilor de natură frauduloasă.

4.2.2.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă

Cea mai mare parte a recomandărilor financiare ale OLAF se referă la politica de coeziune. OLAF a recomandat recuperarea a 353 de milioane EUR.

4.3. Gestiunea indirectă (preaderare) — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale

4.3.1. *Gestiunea indirectă (preaderare) — Statistici privind neregulile și fraudele detectate*

Analiza neregulilor referitoare la gestiunea indirectă se concentrează asupra instrumentelor de preaderare.

Neregulile raportate se referă în continuare la două perioade principale. Programele de asistență pentru preaderare (APA) 2000-2006, care vizează pregătirea valurilor de aderare din 2004 și 2007, și instrumentele de asistență pentru preaderare (IPA) 2007-2013 utilizate în cadrul politicii europene de vecinătate, care vizează în special statele din regiunea Balcanilor și Turcia.

Per ansamblu, neregulile raportate au rămas la același nivel ca în 2015, în timp ce tendința pe cinci ani (2012-2016) arată o scădere constantă, datorată eliminării treptate a inițiativelor legate de cele mai recente valuri de extindere. În 2016 au fost raportate numai opt nereguli în legătură cu APA (față de 15 în 2015), implicând 2 milioane EUR; în legătură cu IPA au fost raportate 111 nereguli, implicând 8,3 milioane EUR (față de 109 în 2015).

În ceea ce privește APA, au fost detectate și raportate numai trei nereguli de natură frauduloasă, în valoare de 1,8 milioane EUR. În ceea ce privește IPA, numărul neregulilor de natură frauduloasă detectate a crescut la 25 (de la 21 în 2015), implicând 1,2 milioane EUR.

Principalul domeniu vizat este în continuare sprijinul pentru dezvoltare rurală.

4.3.2. *Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă*

Ca urmare a investigațiilor sale în aceste domenii, OLAF a recomandat Comisiei să recupereze 7,1 milioane EUR.

4.4. Gestione directă — Politici, măsuri și rezultate antifraudă sectoriale

4.4.1. Gestione directă — Statistici privind neregulile și fraudele detectate

Statisticile privind gestiunea directă au la bază ordine de recuperare emise de departamentele din cadrul Comisiei care sunt înregistrate în sistemul Comisiei de contabilitate de angajamente, ABAC.

4.4.1.1. Nereguli frauduloase detectate

În 2016, ABAC a înregistrat 49 de recuperări clasificate ca fiind de natură frauduloasă⁶⁴, reprezentând 6,25 milioane EUR. Comparând acest quantum cu fondurile plătite efectiv, rata de detectare a fraudelor este de 0,03 %, nivel care a rămas stabil în ultimii cinci ani.

4.4.1.2. Nereguli nefrauduloase detectate și raportate

În ceea ce privește neregulile de natură nefrauduloasă, în 2016 au fost înregistrate 1 861 de recuperări în valoare totală de 78 de milioane EUR. În decursul unei perioade de cinci ani, rata de detectare a rămas stabilă la aproximativ 0,5 %.

4.4.1.3. Rezultate obținute de la Oficiul European de Luptă Antifraudă

În urma investigațiilor în aceste domenii, OLAF a recomandat recuperarea a 22,3 milioane EUR.

5. RECUPERARE ȘI ALTE MĂSURI PREVENTIVE ȘI CORECTIVE

Informații detaliate privind recuperările, corecțiile financiare și alte măsuri preventive și corective (întreruperea și suspendarea plăților) sunt incluse în Raportul anual privind gestionarea și performanța, care, începând cu 2016, include și fosta comunicare anuală a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de Conturi Europeană privind protecția bugetului UE⁶⁵.

6. COOPERAREA CU STATELE MEMBRE

Reuniunea din 2016 a Comitetului consultativ pentru coordonarea în domeniul combaterii fraudei (COCOLAF), care reunește experți din statele membre, a constituit o ocazie de a discuta principalele evoluții în ceea ce privește lupta împotriva fraudei și pregătirea raportului intitulat *Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Combaterea fraudei, 2015*, solicitat în temeiul articolului 325 din TFUE.

Subgrupurile COCOLAF s-au reunit în 2016, pentru:

- a elabora documentul de orientare privind raportarea neregulilor și a lansa noul sistem de gestionare a neregulilor;
- a redacta documente privind prevenirea fraudei;
- a face schimb de informații privind strategiile de comunicare în mass-media;
- a lansa activități de comunicare privind prevenirea fraudei și măsurile de descurajare.

În cadrul subgrupurilor au fost elaborate două documente de orientare:

⁶⁴ Menționate în sistem drept cazuri „notificate OLAF”.

⁶⁵ Raportul face parte din pachetul integrat de raportare financiară pentru bugetul UE, COM(2017) 351 final.

- Subgrupul de raportare și analiză: *Manual privind cerința de raportare a neregulilor*⁶⁶, care oferă îndrumări cu privire la aspectele comune ale raportării de către statele membre a neregulilor în legătură cu cheltuielile de la bugetul UE ca parte a gestiunii partajate pentru perioada de programare 2014-2020.
- Subgrupul privind prevenirea fraudei: „Orientări generale privind strategiile naționale antifraudă”, destinate statelor membre care își elaborează strategia națională. Documentul este o versiune revizuită și extinsă a orientărilor din 2014: este un document mai cuprinzător care acoperă toate cheltuielile aferente gestiunii partajate și include exemple concrete de bune practici ale statelor membre.

Ambele documente au fost elaborate urmând o abordare bazată pe colaborarea cu experții statelor membre, sub coordonarea OLAF.

Cea de a treia ședință a grupului AFCOS a avut loc la 27 octombrie 2016 și a constituit o oportunitate pentru ca serviciile de coordonare să poată discuta despre principalii factori ai unei cooperări de succes cu OLAF în materie de investigații. OLAF a prezentat o serie de evoluții în diferite domenii de politică, de exemplu evaluarea Regulamentului nr. 883/2013 și Parchetul European (EPPO).

În plus, subgrupul privind rețeaua comunicatorilor antifraudă OLAF s-a reunit în 2016 pentru a discuta despre rolul jurnalismului de investigație în lupta împotriva fraudei la nivelul UE, pentru a face schimb de experiență privind un proiect anticorupție al Transparency International și pentru a participa la o sesiune practică privind modalitățile de a concepe o strategie de comunicare de succes, printre alte activități.

Grupul de lucru al Consiliului pentru combaterea fraudei (GAF) a avut un schimb de opinii cu Comisia privind aspecte legate de combaterea fraudei. În 2016, au avut loc patru reuniuni GAF: trei sub președinția neerlandeză și una sub președinția slovacă.

7. SISTEMUL DE DETECTARE TIMPURIE ȘI DE EXCLUDERE (EDES)

Sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES), care vizează consolidarea protecției intereselor financiare ale UE, a fost introdus în versiunea revizuită în 2015 a Regulamentului financiar⁶⁷ și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016⁶⁸. Sistemul EDES asigură:

- detectarea timpurie a operatorilor economici care reprezintă riscuri pentru interesele financiare ale UE;
- excluderea operatorilor economici nefiabili de la obținerea de fonduri UE și/sau impunerea unei sancțiuni financiare;
- pentru cele mai grave cazuri, publicarea pe site-ul Comisiei a informațiilor referitoare la excludere și/sau la sancțiunea financiară, pentru a consolida efectul disuasiv.

Acest nou sistem reprezintă o îmbunătățire semnificativă în aplicarea unor norme privind sancțiunile administrative în ceea ce privește drepturile fundamentale, independența și transparența.

⁶⁶ Acest document nu a fost încă finalizat și adoptat în mod oficial.

⁶⁷ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2015/1929 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 octombrie 2015, JO L 286, 30.10.2015, p. 1.

⁶⁸ A se vedea, de asemenea, COM(2017) 351 final, partea 2/2, p. 79-80.

Instituțiile, agențiile și organismele UE pot în prezent să decidă să aplice sancțiuni operatorilor economici nefiabili numai după obținerea unei recomandări⁶⁹ din partea noului grup centralizat⁷⁰. Grupul evaluează cazurile în care nu există o hotărâre definitivă sau o decizie administrativă definitivă. Acesta nu are competențe de investigare. În principiu, grupul își întemeiază evaluarea pe fapte și constatări rezultate în urma auditurilor efectuate sub responsabilitatea serviciului competent al Comisiei sau în urma investigațiilor efectuate de OLAF.

Grupul este compus dintr-un președinte permanent independent la nivel înalt care a preluat funcția la 24 noiembrie 2016, doi membri permanenți reprezentanți ai Comisiei și un membru ad-hoc care îl reprezintă pe ordonatorul de credite al serviciului⁷¹ care solicită recomandarea. Grupul respectă dreptul la apărare al agentului economic în cauză și aplică principiul proporționalității⁷².

În 2016, 21 de cazuri privind 33 de operatori economici au fost adresate grupului prin intermediul secretariatului său permanent de către diferite servicii ordonatoare, inclusiv 14 din partea Comisiei, cinci din partea agențiilor executive, unul din partea unui oficiu și unul din partea unei agenții descentralizate. În 2016, grupul a adoptat trei recomandări⁷³.

De asemenea, Comisia trebuie să raporteze cu privire la deciziile luate de ordonatorii de credite în ceea ce privește⁷⁴:

- neexcluderea operatorilor economici în cazul în care este indispensabil să se asigure continuitatea serviciului pe o perioadă limitată și până la momentul luării măsurilor corective de către operatorii economici în cauză;
- nepublicarea informațiilor cu privire la sancțiunile administrative pe site-ul Comisiei, fie datorită nevoii de confidențialitate a investigațiilor, fie în vederea respectării principiului proporționalității în cazul în care este vizată o persoană fizică.

8. ACȚIUNI SUBSECVENTE REZOLUȚIEI PARLAMENTULUI EUROPEAN REFERITOARE LA PROTEJAREA INTERESELOR FINANCIARE ALE UE – COMBATEREA FRAUDEI – RAPORTUL ANUAL PE 2015

Comisia salută călduros rezoluția Parlamentului European și, în special, sprijinul acordat inițiativelor recente ale Comisiei în ceea ce privește lupta împotriva fraudei, EPPO și

⁶⁹ Pentru cazurile menționate la articolul 106 alineatul (1) literele (c) - (f) din Regulamentul financiar (și anume, greșeli grave în conduita profesională, fraude, cazuri de încălcare gravă a obligațiilor contractuale sau nereguli).

⁷⁰ Grupul menționat la articolul 108 alineatele (5) - (10) din Regulamentul financiar: Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului, JO L 298, 26.10.2012, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2015/1929 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 octombrie 2015, JO L 286, 30.10.2015, p. 1.

⁷¹ Serviciile ordonatoare pot fi cele ale instituțiilor, ale agențiilor și ale organismelor UE.

⁷² Mai multe informații cu privire la acest grup sunt incluse în documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (iv).

⁷³ La 30 iunie 2017, grupul a emis 17 recomandări, dintre care trei au fost adoptate în 2016. Într-unul dintre cazuri, faptele prezentate grupului nu au fost demonstrate. În trei recomandări, grupul a concluzionat că nu ar trebui să fie impuse sancțiuni, având în vedere măsurile corective luate de către operator. Pentru detalii suplimentare, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind EDES și anexele acestuia.

⁷⁴ Date prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (iv).

Directiva PIF. Comisia ia act de tonul general pozitiv și constructiv al rezoluției și poate da curs unui număr mare de recomandări.

(a) Detectarea și raportarea neregulilor

Comisia subliniază că interpretarea unei creșteri a numărului de nereguli raportate de statele membre ca o evoluție negativă sau a unei scăderi ca o evoluție pozitivă este prea simplistă și poate induce în eroare.

Strategiile antifraudă naționale sunt obligatorii numai pentru țările candidate. Comisia încurajează statele membre să elaboreze astfel de strategii și le acordă sprijin prin facilitarea schimbului de bune practici și de know-how⁷⁵.

Pentru detectarea neregulilor, Comisia a pus deja la dispoziția statelor membre instrumente informatice specifice, cum ar fi ARACHNE, SGN și instrumentul de evaluare a riscului de fraudă.

(b) Venituri — resurse proprii

Comisia subliniază faptul că pune în aplicare planul de acțiune privind TVA — *Către un spațiu unic pentru TVA în UE și cele 20 de măsuri de combatere a decalajului în materie de TVA* publicate la 6 aprilie 2016⁷⁶.

Comisia și-a asumat angajamentul de a lupta împotriva comerțului cu mărfuri ilegale și contrafăcute și depune eforturi continue împreună cu statele membre în vederea elaborării unui cadru comun de gestionare a riscurilor pentru a asigura un nivel echivalent de control vamal bazat pe riscuri la nivelul UE. Comisia efectuează în mod periodic inspecții la fața locului în statele membre cu scopul de a se asigura că sistemele naționale de gestionare și de control respectă legislația vamală a UE.

(c) Cheltuieli

Comisia ia notă de interesul Parlamentului European pentru informații mai detaliate cu privire la recuperarea fondurilor UE gestionate necorespunzător de la rezidenți legali din țări terțe în cadrul gestiunii directe și va încerca să dezvolte mai mult acest aspect în raportul de anul următor, în limita informațiilor disponibile.

În ceea ce privește analiza sistematică a erorilor în domeniul achizițiilor publice, sunt necesare date suficiente pentru a efectua o analiză pertinentă. În plus față de raportarea neregulilor legate de fondurile UE, pentru a colecta astfel de date, Comisia a luat măsuri pentru a explora modalitățile în care se poate înființa o bază de date a neregulilor la nivelul UE, care ar putea include, de asemenea, nereguli privind achizițiile publice care nu sunt legate de fondurile UE. În acest scop, este planificată finalizarea unui studiu de fezabilitate până în iunie 2017.

Comisia va încerca să analizeze mai aprofundat nivelul ridicat al cazurilor de fraudă în CDT, inovare și antreprenariat⁷⁷.

(d) Problemele identificate și măsurile necesare

⁷⁵ A se vedea punctul 2.2.1.1.

⁷⁶ A se vedea punctul 3.1.4.

⁷⁷ O analiză descriptivă detaliată este disponibilă în documentul de lucru al serviciilor Comisiei de la nota de subsol 1 punctul (ii). A se vedea punctele 4.2.2.3 și 4.2.2.4.

- *Îmbunătățirea raportării:* În ceea ce privește cerința de a exista principii uniforme de raportare în toate statele membre, Comisia finalizează în prezent un document de lucru elaborat în cooperare cu experți din statele membre cu privire la raportarea neregulilor, care vizează în mod specific chestiunile ce au provocat cele mai mari probleme.

De asemenea, Comisia consideră că înființarea unui serviciu de coordonare antifraudă (AFCOS) în toate statele membre reprezintă deja un pas important în direcția cea bună. Rețeaua AFCOS ar putea constitui un cadru adecvat pentru dezvoltarea unei astfel de cooperări.

- *Îmbunătățirea controalelor:* Comisia a adoptat deja măsuri specifice în temeiul cadrului juridic actual, pentru a-și consolida rolul de supraveghere, cu obiectivul de a îmbunătăți sistemele statelor membre de gestionare și control și de a reduce ratele de eroare.

Programul *Hercule III* este, în prezent, supus unei evaluări intermediare independente. Comisia va prezenta rezultatele Parlamentului European și Consiliului până la 31 decembrie 2017.

- *Directiva PIF și Regulamentul privind Parchetul European:* Comisia salută acordul politic la care au ajuns Consiliul și Parlamentul European cu privire la Directiva PIF și așteaptă cu interes adoptarea acesteia. De asemenea, Comisia sprijină înființarea Parchetului European cu participarea cât mai multor state membre, dar consideră că Parchetul European ar putea fi eficace chiar dacă nu participă toate statele membre și sprijină eforturile actuale menite să instituie o cooperare consolidată.
- *Tutun:* Ca răspuns la solicitarea Parlamentului European, din perspectiva actuală, acordurile antifraudă cu JTI, BAT și ITL urmează să expire în 2022 și, respectiv, în 2030. Comisia tocmai a prezentat un raport cu privire la punerea în aplicare a strategiei pentru 2013⁷⁸. Acest raport include concluziile desprinse în ceea ce privește fenomenul țigărilor „albe ieftine”. În funcție de reacțiile părților interesate, după finalizarea evaluării sale, Comisia poate avea în vedere măsuri suplimentare în 2018.

(e) Investigațiile și rolul OLAF

OLAF a redus constant durata globală a cazurilor sale de investigare de la o medie de 23,6 luni în 2012 la 21 de luni în 2015.

Comisia evaluează în prezent Regulamentul nr. 883/2013 și va prezenta, până în octombrie 2017, un raport de evaluare Parlamentului European și Consiliului.

Procedura de numire a unui nou director general al OLAF a început deja, iar Parlamentul European și Consiliul sunt pe deplin implicate.

9. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Adaptarea măsurilor juridice și administrative de combatere a fraudei și a neregulilor și de protejare a intereselor financiare ale UE este un proces continuu și permanent. Pe măsură ce proiectul de integrare europeană avansează și peisajul economic internațional se schimbă, apar noi provocări. Abordarea acestor provocări necesită instrumente și mecanisme noi.

⁷⁸ COM(2013) 324 final.

Au apărut noi tendințe și tipare în ceea ce privește modurile de comitere a fraudelor⁷⁹. Infractorii exploatează toate oportunitățile oferite de piața unică, de economia globalizată și de noile tehnologii.

După cum reiese din acest raport și din rapoartele din anii anteriori, statele membre și-au concentrat eforturile în special asupra măsurilor de prevenire și detectare. La nivelul UE, legiuitorii europeni, urmând inițiativele specifice ale Comisiei Europene, încearcă să abordeze amenințările pe care le constituie creșterea dimensiunii transfrontaliere a activităților frauduloase⁸⁰. Înființarea Parchetului European va oferi o modalitate mai eficientă de a combate astfel de activități frauduloase.

9.1. Venituri

Măsurile adoptate la nivelul UE în anul 2016 au consolidat și mai mult protecția intereselor financiare ale UE. Regulamentul (CE) nr. 515/97 revizuit este un instrument puternic de intensificare a luptei împotriva fraudelor vamale. Operațiunile vamale comune (OVC) desfășurate de OLAF sunt în continuare o importantă sursă de informații pentru detectarea neregulilor în cadrul tranzacțiilor care implică anumite tipuri de mărfuri.

China a fost țara de origine cu cel mai ridicat nivel de fraudă și nereguli detectate, atât în ceea ce privește numărul de cazuri, cât și sumele de bani aferente.

Strategia de control vamal implică o combinație de diferite controale. Controalele postvămii au fost raportate ca fiind metoda cea mai eficace de detectare, în ceea ce privește atât numărul de cazuri detectate, cât și sumele de bani aferente acestora. Cu toate acestea, controalele efectuate înainte și în timpul vămii mărfurilor și inspecțiile efectuate de serviciile antifraudă sunt indispensabile pentru detectarea anumitor tipuri de fraude existente, a noilor tipare de fraudă, în general, pentru detectarea tuturor tipurilor de fraudă.

Inspecțiile RPT efectuate în 2016 cu privire la strategia de control în determinarea valorii în vamă au arătat că deficiențele în ceea ce privește gestionarea și controlul importurilor subevaluate de produse textile și de încălțăminte pot avea consecințe negative semnificative pentru bugetul UE. Este necesar să fie puse în practică profiluri de risc adecvate; importurile subevaluate trebuie să fie verificate sistematic, iar valorile vamale, corectate în conformitate cu reglementările UE.

Recomandarea 1

Statele membre sunt invitate să își revizuiască strategia de gestionare și control în ceea ce privește determinarea valorii în vamă. Cu scopul de a proteja interesele financiare ale UE, statele membre sunt invitate să își revizuiască sistemele de control și procedurile naționale, în special prin

- includerea în sistemul lor de gestionare a riscurilor a unor profiluri de risc la nivelul UE pe baza „prețurilor medii curate” și prin verificarea sistematică a posibilelor mărfuri subevaluate detectate cu ajutorul profilurilor de risc;
- neacordarea liberului de vamă, cu excepția cazului în care declaranții posibilelor mărfuri subevaluate elimină îndoilele rezonabile ale autorităților cu privire la exactitatea valorii declarate sau oferă o garanție care acoperă integral datoria vamală

⁷⁹ A se vedea Raportul OLAF pe 2016, paginile 12-22:

https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2016_en.pdf.

⁸⁰ Raportul OLAF pe 2016.

- care ar putea apărea;
- aplicarea metodologiei de determinare a valorii în vamă prevăzute de legislația vamală.

9.2. Cheltuieli

După cum au arătat investigațiile OLAF, achizițiile publice, care rămân cel mai mare canal de cheltuieli publice, reprezintă o piață atractivă pentru persoanele care comit fraude, care apelează la corupție și la conturi *offshore* pentru a facilita fraudă. Numeroase cazuri de fraudă în domeniul achizițiilor publice sunt transnaționale, întrucât noile scenarii de fraudă implică adesea o autoritate contractantă dintr-un stat membru și ofertanți dintr-o serie de alte state membre care își subcontractează lucrările către societăți situate în alte țări⁸¹.

În ultimii cinci ani, 20 % din totalul neregulilor raportate au fost legate de încălcări ale normelor privind achizițiile publice, reprezentând 30 % din totalul sumelor afectate de nereguli raportate.

Directivile privind achizițiile publice ar fi trebuit să fie transpuse până la 18 aprilie 2016, pentru a introduce un cadru juridic modernizat și simplificat. Unsprezece state membre încă nu au transpus integral cele trei directive privind achizițiile publice.

Recomandarea 2

Comisia invită statele membre:

- să transpună integral Directivele 2014/23/UE, 2014/24/UE și 2014/25/UE și să plaseze punerea lor în aplicare în fruntea agendei politice;
- să pună în aplicare noile directive, cu accent pe transparență și integritate în domeniul achizițiilor publice, pe prevenirea și detectarea fraudelor și a corupției și o mai bună monitorizare a sistemelor de achiziții publice;
- să valorifice posibilitățile oferite de normele simplificate și să exploateze la maximum potențialul pe care îl reprezintă achizițiile electronice, care vor deveni obligatorii până în octombrie 2018.

În ceea ce privește numărul total de cazuri detectate și raportate de autoritățile naționale în ultimii cinci ani pentru principalele sectoare de cheltuieli, nu există divergențe semnificative față de tiparele cunoscute. Există mici variații în cadrul programelor anuale, cum ar fi cele finanțate de FEAGA, de la un an la altul. Programele multianuale urmează un tipar diferit, asociat ciclului de programare, cu un număr scăzut în primii ani ai programului și crescând spre încheierea acestuia.

Analiza din acest an a fost și mai mult intensificată și perfecționată pentru a permite o mai bună direcționare a domeniilor specifice cu grad de risc. Acest lucru a fost posibil datorită calității datelor raportate, care se îmbunătățește progresiv. Cu toate acestea, mai pot fi făcute îmbunătățiri.

⁸¹ Raportul OLAF pe 2016.

Recomandarea 3

- La raportarea neregulilor (de natură frauduloasă și nefrauduloasă), tuturor autorităților competente li se solicită să furnizeze informații referitoare la amplasarea și, pentru politica de coeziune și în domeniul pescuitului, la domeniul prioritar al măsurilor/proiectelor afectate.
- La actualizarea neregulilor raportate anterior, statelor membre li se solicită, de asemenea, să furnizeze aceste informații, în cazul în care nu au făcut deja acest lucru.

Plățile directe finanțate de FEAGA reprezintă un domeniu de politică cu risc relativ scăzut în ceea ce privește fraudă și neregulile detectate și raportate de statele membre. Detectarea fraudei la nivelul măsurilor de sprijinire a pieței este mai mare decât în cazul celorlalte domenii de politică⁸².

În cazul programelor FEADR, nivelul de detectare a neregulilor și a fraudelor de către autoritățile competente este similar cu cel din alte domenii care fac obiectul gestiunii partajate.

În cazul politicii de coeziune, analiza perioadei de programare 2007-2013 indică o rată de detectare mai înaltă pentru programele din cadrul obiectivului de convergență. O rată de detectare neobișnuit de redusă a fost identificată pentru programele CTE.

Prioritățile specifice sunt identificate ca fiind mai riscante⁸³.

Recomandarea 4

- Toate statele membre sunt invitate să ia în considerare concluziile acestui raport în evaluările riscurilor de fraudă pentru perioada de programare 2014-2020 și să acorde o atenție deosebită priorităților subliniate și intervențiilor care sunt similare în ceea ce privește domeniul de aplicare și natura lor.
- Având în vedere nivelul slab de detectare pentru programele CTE și luând în considerare amenințarea tot mai mare pe care o constituie fraudă transnațională, statele membre sunt invitate să își intensifice atenția și cooperarea.
- Toate statele membre sunt invitate să își revizuiască evaluarea riscurilor de fraudă în legătură cu măsurile de sprijinire a pieței, ținând cont de informațiile prezentate în prezentul raport.

9.3. Anii următori

Se observă o creștere a gradului de sensibilizare cu privire la amenințarea reprezentată de persoanele care comit fraude și dificultățile cu care se confruntă autoritățile naționale unice pentru a face față dimensiunii transfrontaliere a mecanismelor existente.

Acest fapt se traduce prin creșterea disponibilității de a face schimb de informații și de bune practici și, în contextul unor cadre juridice corespunzătoare, de date relevante. UE și statele sale membre sunt, în prezent, mai bine pregătite decât în urmă cu câțiva ani, și își asumă, cu tot mai multă convingere, angajamentul să facă și mai mult.

⁸² A se vedea punctul 4.1.2 pentru măsuri specifice de sprijinire a pieței identificate.

⁸³ A se vedea punctul 4.2.2.

În 2017, Consiliul și Parlamentul European vor adopta Directiva PIF, prin care se va asigura o și mai mare armonizare a abordărilor acestora și includerea dimensiunii europene a combaterii fraudei în materie de TVA.

Cel puțin douăzeci de state membre vor merge și mai departe, prin înființarea Parchetului European pe baza „cooperării consolidate”, pentru a aborda în mod specific fraudă și alte infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale UE. La momentul instituirii Parchetului European, vor exista două organisme ale UE care vor efectua investigații în acest domeniu. OLAF și EPPO vor trebui să lucreze în parteneriat pentru a spori gradul de protecție a intereselor financiare ale UE în cadrul sferelor lor de competență pentru investigațiile administrative și, respectiv, penale. Comisia se angajează să mențină rolul puternic al OLAF, iar evaluarea în curs de desfășurare a Regulamentului nr. 883/2013 îi va oferi acesteia o nouă oportunitate de a reflecta, așa cum este mare nevoie, în ceea ce privește modalitatea de consolidare a competențelor sale de investigare.

ANEXA 1 – NEREGULI RAPORTATE CA FIIND FRAUDULOASE ÎN 2016

Numărul neregulilor raportate ca fiind frauduloase măsoară rezultatele activităților statelor membre de combatere a fraudelor și ale altor activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale UE. Prin urmare, cifrele nu ar trebui interpretate ca o indicație a nivelului de fraudă de pe teritoriile statelor membre. Totalurile sunt diferite față de tabelul 1, întrucât în anexa 1 nu sunt incluse țările terțe (preaderare) și cheltuielile directe.

State membre	Agricultură		Politici interne		Politica de coeziune și pescuit		Preaderare		TOTAL CHELTUIELI		VENITURI	
	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€
Belgique/België									0	0	36	9 261 635
Bulgaria	60	12 107 506			5	608 311	2	1 438	67	12 717 255	11	436 567
Ceská republika	14	852 246			37	30 467 351			51	31 319 598	2	140 600
Danmark	4	254 730							4	254 730	5	8 581 374
Deutschland	3	231 833			24	5 508 712			27	5 740 545	93	5 112 337
Eesti	5	1 735 030			9	3 958 131			14	5 693 160	1	0
Éire/Ireland	2	38 015							2	38 015	3	445 574
Ellada					17	3 401 448			17	3 401 448	30	5 594 313
España	10	580 768			7	5 213 134			17	5 793 902	42	2 972 087
France	22	3 375 812							22	3 375 812	83	28 785 027
Hrvatska	10	2 575 582			1	92 949	1	1 006	12	2 669 536	5	342 006
Italia	20	2 707 009							20	2 707 009	22	6 548 191
Kypros									0	0	7	332 446
Latvija	12	987 285			12	10 601 187			24	11 588 471	12	661 068
Lietuva	11	2 087 218			3	359 879			14	2 447 097	10	266 102
Luxembourg									0	0	0	0
Magyarország	24	1 154 158			21	1 844 119			45	2 998 277	2	88 762
Malta									0	0	1	167 040
Nederland					2				2	0	6	261 626
Österreich	2	27 444							2	27 444	14	5 716 261
Polska	97	13 020 953			56	33 262 948			153	46 283 901	92	3 101 717
Portugal	4	6 033 837			11	8 850 629			15	14 884 466	0	0
România	108	14 007 684			95	48 222 873	3	1 828 769	206	64 059 326	16	2 943 686
Slovenija					2	660 070			2	660 070	0	0
Slovensko	1	1 483			99	82 310 323			100	82 311 807	3	707 196
Suomi/Finland									0	0	6	119 457
Sverige	1								1	0	2	101 720
United Kingdom	3	80 766			6	1 542 723			9	1 623 489	9	297 577
TOTAL	413	61 859 359	0	0	407	236 904 788	6	1 831 212	826	300 595 358	513	82 984 369

ANEXA 2 – NEREGULI RAPORTATE CA FIIND NEFRAUDULOASE ÎN 2016

Totalurile sunt diferite față de tabelul 2, întrucât în anexa 2 nu sunt incluse țările terțe (preaderare) și cheltuielile directe.

State membre	Agricultură		Politici interne		Politica de coeziune și pescuit		Preaderare		TOTAL CHELTUIELI		VENITURI	
	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€	N	€
Belgique/België	21	442 748			58	3 239 754			79	3 682 502	167	6 679 740
Bulgaria	40	3 713 584			147	33 901 405	33	218 544	220	37 833 532	2	52 150
Ceská republika	42	2 747 385			414	112 332 254			456	115 079 639	80	5 298 065
Danmark	23	3 532 670			14	629 377			37	4 162 048	73	3 720 877
Deutschland	69	3 045 188	1	178 812	260	24 973 617			330	28 197 616	1 489	67 203 731
Eesti	18	713 094			30	1 514 040			48	2 227 134	3	63 879
Éire/Ireland	58	1 380 576			66	8 187 661			124	9 568 237	28	4 561 472
Ellada	108	2 051 777			554	183 569 916			662	185 621 694	8	8 599 250
España	311	21 701 167			2 687	313 038 531			2 998	334 739 698	242	41 581 643
France	207	9 590 957			80	8 970 768			287	18 561 726	234	21 343 994
Hrvatska	23	500 251			7	2 220 316	8	164 783	38	2 885 350	12	589 781
Italia	703	62 263 456			158	50 150 868			861	112 414 324	89	17 235 008
Kypros					7	314 400			7	314 400	0	0
Latvija	15	620 012			179	40 519 313			194	41 139 324	15	2 523 277
Lietuva	92	4 578 948	3	463 921	31	3 901 424			126	8 944 293	16	1 055 777
Luxembourg									0	0	0	0
Magyarország	157	6 434 407			522	105 695 234			679	112 129 641	14	4 126 454
Malta					13	10 955 650			13	10 955 650	0	0
Nederland	44	1 324 326			55	3 760 864			99	5 085 190	517	147 056 822
Österreich	10	257 725			33	2 143 370			43	2 401 095	47	10 535 675
Polska	316	21 718 907			1 077	305 831 256			1 393	327 550 164	74	4 084 106
Portugal	450	18 726 879			171	11 417 924			621	30 144 803	15	6 461 250
România	595	41 369 126			557	109 492 694	2	146 543	1 154	151 008 362	41	3 243 332
Slovenija	11	429 072			24	4 348 776			35	4 777 848	1	25 222
Slovensko	35	2 252 313			428	445 621 389			463	447 873 702	13	292 640
Suomi/Finland	21	390 814			15	497 452			36	888 266	34	2 000 001
Sverige	4	93 164			5	212 081			9	305 245	96	6 360 043
United Kingdom	47	1 379 771			498	38 815 499			545	40 195 270	824	89 063 434
TOTAL	3 420	211 258 317	4	642 732	8 090	1 826 255 834	43	529 869	11 557	2 038 686 753	4 134	453 757 623